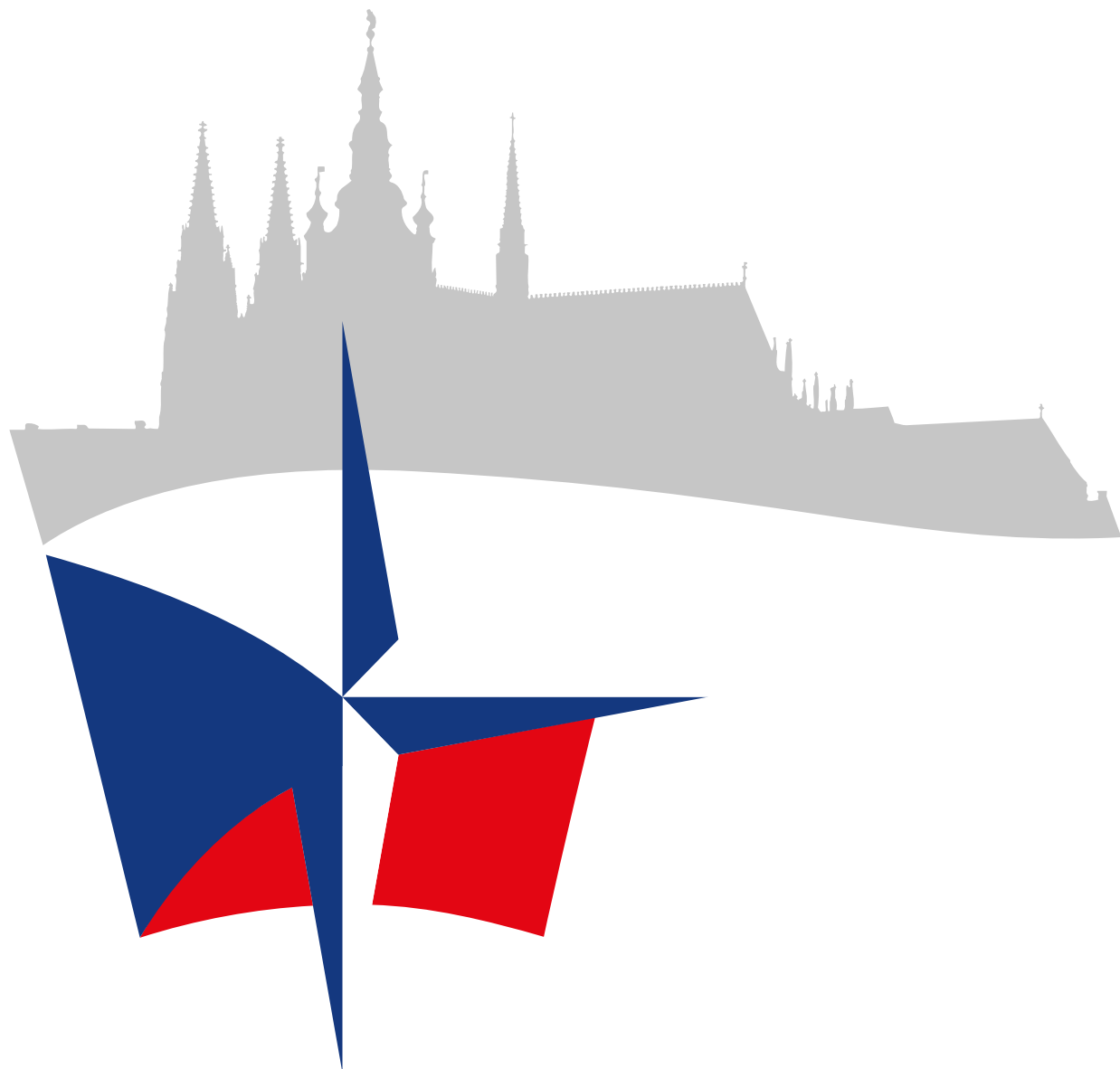

NAŠE BEZPEČNOST NENÍ SAMOZŘEJMOST

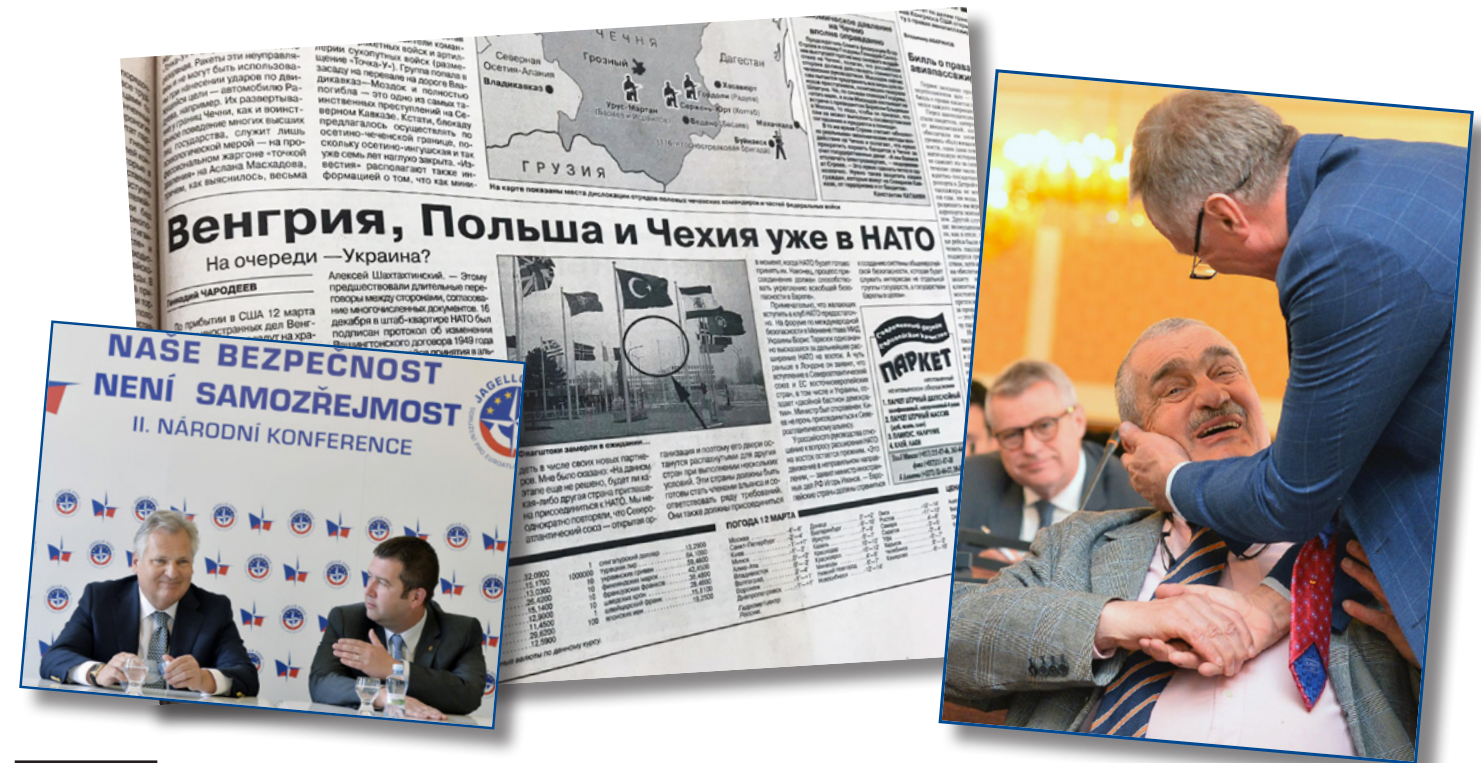

20 LET ČESKA V NATO: 1999–2019

BEZPEČNOSTNÍ KONFERENCE K VÝROČÍ 20 LET OD VSTUPU ČR DO NATO (předběžný program)

- 08.00 Registrace účastníků
- 08.45 **Zahájení konference**
Zbyněk Pavlačík, předseda Jagello 2000
Madeleine Albright, bývalá ministryně zahraničí USA
- 09.00 **Panel 1 / Vnitřní a vnější bezpečnost České republiky**
Moderátor: Jan Havránek, poradce, kancelář generálního tajemníka NATO
Jan Hamáček, 1. místopředseda vlády a ministr vnitra České republiky
Lubomír Metnar, ministr obrany České republiky
Tomáš Petříček, ministr zahraničních věcí České republiky
- 09.20 **Panel 2 / Členství ČR v NATO: ekonomické a sociální aspekty**
Moderátorka: Daniela Písařovicová
Jakub Rákosník, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze
Alexandr Vondra, ředitel Centra transatlantických vztahů, Vysoká škola CEVRO Institut
Eva Zamrazilová, předsedkyně Národní rozpočtové rady
Radek Špicar, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy České republiky
- 10.30 Přestávka
- 11.00 **Státní akt / Ceremonie k připomenutí 20 let od vstupu České republiky do NATO**
Moderátorka: Daniela Písařovicová
Miloš Zeman, prezident České republiky
Jaroslav Kubera, předseda Senátu Parlamentu České republiky
Radek Vondráček, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
Andrej Babiš, předseda vlády České republiky
- 11.30 **Státní akt / Ceremonie k připomenutí 15/20 let od vstupu zemí V4 do NATO**
Moderátorka: Daniela Písařovicová
Miloš Zeman, prezident České republiky
János Áder, prezident Maďarska
Andrzej Duda, prezident Polské republiky
Andrej Kiska, prezident Slovenské republiky
Rose Gottemoeller, zástupkyně generálního tajemníka NATO
- 13.00 Oběd
- 14.30 **Key note: Rose Gottemoeller, zástupkyně generálního tajemníka NATO**
Moderátor: Jakub Landovský, náměstek ministra obrany České republiky
- 14.50 **Panel 3 / Rozšíření NATO po dvaceti letech: jak dál**
Moderátor: Tomáš Pojar, prorektor, Vysoká škola CEVRO Institut
George Robertson, bývalý generální tajemník NATO
Madeleine Albright, bývalá ministryně zahraničí USA
Rastislav Káčer, bývalý státní tajemník ministerstva obrany Slovenské republiky
Jiří Šedivý, stálý představitel České republiky při NATO
- 16.00 **Ukončení konference**

Obsah

- 3** Editorial
- 4** Ministr Lubomír Metnar: NATO nám dalo jistoty a otevřelo dveře
- 6** Jak šel čas:
textový a obrazový průvodce
vybranými událostmi od roku 1949
do roku 2019
- 22** Příběh Madeleine Albrightové:
Z Bělehradu na Bělehrad
- 23** Na zahraničních misích položilo životy
18 českých vojáků.
- 24** Analýza: Spor o výdaje na společnou
obranou politiku NATO
- 25** Náměstek Martin Povejšil:
Evropa je dlužníkem Ameriky
- 28** Skupina CSG potřebuje
euroatlantickou vazbu ke svému rozvoji
- 30** GDELS nabízí moderní obrněnce
a jejich výrobu v ČR
- 32** CEO Ladislav Britaňák:
Česká zbrojovka naslouchá zákazníkům
- 34** English Summary

Vážení přátelé!

Česká republika je v NATO, nejefektivnější obranné alianci, v níž jsme kdy byli, 20 let. To je déle, než trvala první republika. Časový rekord zatím drží členství ve Varšavské smlouvě, ve které jsme setrvali až do pádu komunistických režimů plných 34 let. Česká republika stráví tedy stejně dlouhé období v NATO, po jaké byla ve Varšavské smlouvě, v roce 2033.

Ve spolupráci s ČTK jsme připravili speciální vydání magazínu zajímavých kontextuálních informací. Ilustrují vstup a členství České republiky v NATO, stejně jako vlastní založení Severoatlantické aliance a Varšavské smlouvy.

Při přemýšlení o obsahu mého úvodního slova mne napadlo, že opět připomenu svou poznámku z března 2014, a to nikoliv z důvodu, že bych snad neměl co nového říci nebo že by se nic významného od té doby nezměnilo. Nýbrž proto, že ji dnes považuji za aktuálnější než před pěti lety.

Před dvaceti lety jsem ještě jako novinář dělal reportáž z česko-slovenského pomezí. Lidem na obou stranách hranice jsem tehdy pokládal stejnou otázku: Jak byste reagovali, kdyby vám někdo před pouhými deseti lety, v polovině března 1989, řekl, že za deset let nebude komunismus. Že nebude existovat Sovětský svaz a ani Československo a že přesně v těchto místech povede východní hranice Severoatlantické aliance, již bude Česká republika členem, a Slovensko nikoliv? Patrně by se na mě všichni v lepším případě podívali s pochopením a úsměvem na rtech, v tom pravděpodobnějším by mne považovali za provokatéra StB.

To, co by se v březnu 1989 jevilo jako absolutní sci-fi, se stalo realitou, již bychom si měli vážít a zasazovat se o její zachování.

Hlavním odborným tématem konference, připomínající vstup naší země do NATO, je vztah mezi bezpečností a ekonomikou. Jsme přesvědčeni, že bezpečnost je základním předpokladem ekonomické prosperity.

Myslím, že můžeme říci, že „Naše bezpečnost není samozřejmost“ a současně dodat, že „Bez bezpečnosti není ekonomická prosperita“.

Zbyněk Pavlačík
CEO a spoluzakladatel
Jagello 2000

NATO nám dalo jistoty a otevřelo dveře

Česká republika je viditelný a respektovaný člen aliance, jejíž výhody a záruky je nutné lidem stále připomínat, konstatuje ministr obrany Lubomír Metnar.

Jsme dobrý spojenec po dvaceti letech?

Rozhodně ano. Jsme viditelným a respektovaným partnerem. Postavení České republiky dokládá i jmenování našich zástupců do nejvyšších míst ve velitelských strukturách a dalších vrcholných orgánech, včetně funkce předsedy vojenského výboru NATO.

Čeští vojáci mají u spojenců vysoké renomé. Vždy patřili a patří k těm nejlepším. To prokazují nejen při společných cvičeních, ale také během nasazení v zahraničních operacích.

Dnes se hrdě účastníme například mise EFP v Pobaltí, která je důležitou zprávou potenciálnímu nepříteli, že jako členové NATO jsme jednotní. Jsme aktivní v koaličních silách v Afghánistánu, Iráku, poskytujeme ochranu vzdušného prostoru spojencům, kteří to potřebují, přispíváme do operací krizového řízení, zapojujeme jednotky do pohotovostních sil rychlé reakce NATO.

Zdá se, že obrana a bezpečnost obecně se stává po letech nezájmu znovu důležitým společenským tématem, je to tak?

Žijeme v době, kdy se dramaticky změnilo bezpečnostní prostředí a objevily se nové nebo zesílily dříve přehlížené hrozby. Například mezinárodní terorismus nebo hybridní hrozby v kybernetickém prostředí, které před deseti či dvaceti lety nehrály takovou roli. Je tedy přirozené, že v celé společnosti roste zájem o bezpečnost a obranu.

Nebýt členy aliance, nemuseli bychom být schopni zajistit obranu České republiky ze všech směrů jen vlastními silami. Museli bychom mít daleko širší záběr a stálo by nás to daleko víc peněz než dvě procenta HDP, což je obranný rozpočet, kterého podle našich závazků dosáhneme v roce 2024.

Jaká byla vaše tehdejší očekávání od toho, že vstoupíme do NATO?

NATO pro mě vždy představovalo především organizaci zajišťující obranu a bezpečnost členských zemí. Náš vstup jsem v roce 1999 jednoznačně vnímal jako krok správným směrem, a na tom se nic nezměnilo ani po 20 letech. Členstvím v NATO Česká republika definitivně zakotvila mezi demokratickými zeměmi a ukázala svou prozápadní orientaci. Vstup do aliance byl předpokladem pro další rozvoj naší armády a získávání nových zkušeností.

Naplnila se tato vize, nebo je dnešní realita jiná?

Naše aktivní členství v NATO přináší své výsledky. Česká republika dnes patří k těm nejbezpečnějším zemím na světě. Díky množství společných mezinárodních cvičení a působení v misích máme perfektně vycvičené vojáky, kteří jsou schopni efektivně spolupracovat s našimi spojenci. Zkušenosti získané během našeho členství v alianci pomohly armádě a jejím vojákům dospět. Nejen jako ministr obrany České republiky, ale především jako občan této země jsem hrdý na to, že jsme jejím respektovaným a zodpovědným členem.

Členstvím v NATO

Česká republika definitivně zakotvila mezi demokratickými zeměmi a ukázala svou prozápadní orientaci.

Šéf resortu na Moravě. Ministr obrany Lubomír Metnar navštívil 1. března 2019 Vojenský opravárenský podnik v Šenově u Nového Jičína. Prohlédl si automatizovaný robotický pozemní systém na podvozku 6x6 TAROS.

Pravdou je ale i to, že v oblasti obranného rozpočtu nebo budování schopností stále doháníme dluhy z minulosti. Proto pracujeme aktivně a soustavně na řadě strategických vyzbrojovacích projektů, jejichž dokončení pomůže k další modernizaci armády.

Bude muset NATO dál dokazovat důvody ke své další existenci?

Myslím si, že NATO svými činy jednoznačně a každodenně dokazuje opodstatněnost své existence. I tak nesmíme přestat občanům připomínat a vysvětlovat výhody a záruky, které aliance a členství v ní skýtají.

Jakou roli či role by měla aliance v další dekádě hrát?

Je třeba nadále posilovat bezpečnost a stabilitu v celé euroatlantické oblasti. Vznikající hrozby je třeba podchytit včas a v dostatečné vzdálenosti od nás. Bude nutné pružně a rychle reagovat na nové výzvy, které se objeví v důsledku rychle se rozvíjejících informačních technologií a změn bezpečnost-

Lubomír Metnar

Vystudoval Vyšší policejní školu Ministerstva vnitra ČR, Ostravskou univerzitu v Ostravě, specializace ekonomika, obchod a služby, má titul magistra z pedagogické fakulty téže vysoké školy. Prošel protiteroristickým kurzem ATAP v USA pod záštitou OSN a kurzem „Assessment Centre - posuzovatel“ při Policejním prezidiu ČR. Ministrem obrany je od června 2018, předtím byl od prosince 2017 ministrem vnitra. V letech 2014–2017 působil jako bezpečnostní ředitel ve společnosti VÍTKOVICE, předtím byl náměstkem ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost a vedoucím oddělení násilí odboru obecné kriminality Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje. Od roku 2017 má požadovanou bezpečnostní prověrku NBÚ.

ního prostředí, které je stále méně stabilní a více nepředvídatelné.

Aliance bude muset stále rychleji rozvíjet prostředky pro zabezpečení obrany proti kybernetickým a hybridním útokům, posilovat obranu před terorismem a zamezovat šíření dezinformačních kampaní. To předpokládá stále vyspělejší obranné technologie, na jejichž vývoj bude nutno vynakládat odpovídající finanční zdroje.

Jak k tomu může přispět Česká republika?

Již dnes je hlavní prioritou resortu obrany v co nejkratším čase dokončit strategické vyzbrojovací projekty a připravit další akvizice

zbraňových systémů, které jsou nezbytné pro moderní a funkční armádu 21. století. Armáda ČR bude nadále zvyšovat počty vojáků i příslušníků aktivní zálohy. Již v roce 2025 má mít 30 tisíc vojáků z povolání a 5 tisíc příslušníků aktivní zálohy.

V oblasti kybernetické obrany je připravena novela zákona o Vojenském zpravodajství, která umožní, aby byla republika schopná efektivně získávat poznatky o kybernetických hrozbách, detekovat, že dochází nebo se schyluje ke kybernetickému útoku, určit odkud přichází a zabezpečit aktivní obranu.

Postupně rostou výdaje na obranu. Rozpočet pro rok 2019 představuje nárůst o téměř 8

miliard oproti roku 2018 a do konce roku 2021 by měl podíl výdajů dosáhnout minimálně 1,4 procenta HDP. Konečný cíl dvě procenta HDP v roce 2024 jsem již zmínil.

Troufnete si odhadovat, jak bude aliance vypadat za dalších 10 či 20 let?

Podstata musí zůstat stejná. Zajistit ochranu obyvatel a území členských zemí na principu kolektivní obrany a vzájemné solidarity. Dá se předvídat, že k tomu bude potřebovat stále sofistikovanější technologie a především armády schopné boje s vysokou intenzitou a velmi rychlou reakcí. V souvislosti s rostoucími hybridními hrozbami bude aliance nucena reagovat adekvátní obranou, a to především proti útokům nepravidelných sil, které budou kombinovat symetrické i asymetrické způsoby vedení bojových operací.

Které země, podle vás, mají šanci stát se dalšími členskými státy?

Aktuálně je tomuto cíli velmi blízko Severní Makedonie, které k rozšíření NATO na 30 států stačí ratifikace parlamentů všech členských zemí. Myslím, že dveře jsou otevřené všem demokratickým zemím, kteří chtějí sdílet naše společné hodnoty a být součástí kolektivní obrany. ■

Založení NATO a Varšavské smlouvy

1949–1955

Signatáři. Ministr zahraničních věcí Dean Acheson podepisuje za USA 4. dubna 1949 ve Washingtonu Smlouvu o NATO. Foto NATO

Přistoupení Německa. Spolkový kancléř Konrad Adenauer (uprostřed) u jednacího stolu, jeho země vstoupila do NATO 6. května 1955. Foto NATO

Uvnitř v budově. V sídle Rady ministrů ve Varšavě byla 11. května 1955 zahájena konference o zajištění míru a bezpečnosti v Evropě. Foto ČTK

Na druhém břehu. Vlajky států, účastnících se varšavské konference o zajištění míru a bezpečnosti v Evropě, na budově Rady ministrů v ulici Krakovské předměstí 13. května ve Varšavě. Foto ČTK

Odchod Francie, nové ústředí, stavba prvního satelitu

1966–1974

Původní sídlo. Centrála NATO v Paříži na Porte Dauphine. Foto NATO

Narozeninové setkání. Vedení NATO a politici členských zemí si připomněli 1. dubna 1969 ve Washingtonu dvě dekády od vzniku paktu. Foto NATO

Nad mořem. Vojenský přelet nad Středozemním mořem, leden 1969. Foto NATO

Cvičení Big Lift. Dlouhodobě připravované demonstrace akceschopnosti NATO se v říjnu 1963 zúčastnilo 14 500 amerických vojáků. Ti se v rekordním čase dostavili na palubách dopravních letounů MATS do Evropy, aby předvedli, jak rychle jsou schopni pomoci spojencům v NATO na starém kontinentu. Foto NATO

Nový začátek. Generální tajemník NATO Manlio Brosio oznamuje 20. března 1967 zahájení stavby nového ústředí aliance v Bruselu. Foto NATO

Premiéra. NATO představuje světu projekt svého prvního komunikačního satelitu SATCOM, stalo se 20. března 1970 v USA na Cape Kennedy. Foto NATO

Čekání na start. V lednu 1973 aliance sdělila, že SATCOM je schopen provozu. Foto NATO

Jak šel čas

1949 Washingtonská smlouva

Stala se zakládajícím a hlavním dokumentem NATO, který při vstupu podepisují a schvalují všechny členské země.

1950 Eisenhower prvním velitelem sil v Evropě

„Pětihvězdičkový“ generál Dwight Eisenhower pobyl ve funkci dva roky, poté odešel v roce 1952 jako voják do důchodu a vstoupil do vysoké politiky.

1955 Německo vstoupilo do NATO

V reakci na tento krok vytvořil Sovětský svaz a jeho spojenci Varšavskou smlouvu.

1955 Varšavská smlouva

Oficiálně Smlouva o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci vydržela až do roku 1991. Signatáři byly Albánie, Bulharsko, Československo, Maďarsko, NDR, Polsko, Rumunsko a SSSR.

1966 Francie opouští vojenské struktury

Stalo se za prezidenta Charlese de Gaulla, který požadoval pro svou zemi více nezávislosti.

1967 Zahájení stavby nové centrály v Bruselu

Centrála vyrostla na bulváru Leopolda III., svému účelu sloužila do března 2018, kdy začala poslední etapa stěhování do nové budovy postavené naproti přes ulici.

1969 Aliance slaví 20 let existence

Výročí si připomněly členské země ve Washingtonu.

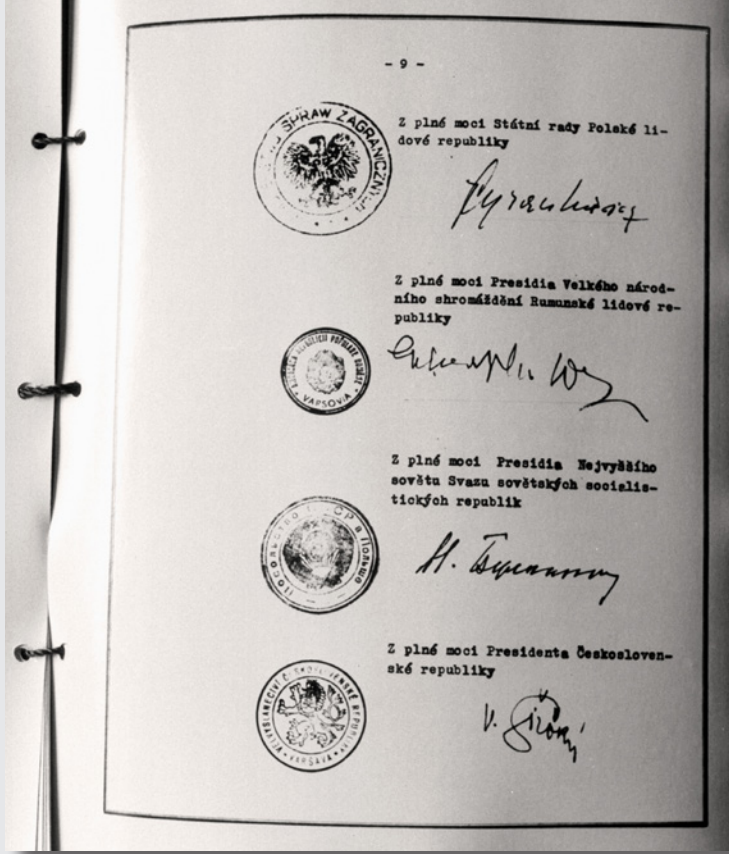
1974 Podpis Atlantické deklarace

Nový dokument definoval smysl a cíle aliance a vztahy s Východem.

Reakce Rudého Práva na vznik obou paktů

Negativně, co se aliance týče. Pochvalně, pokud jde o Varšavskou smlouvu. Zcela v duchu tehdejší ideologie, s uznalým oceněním francouzského odcházení z NATO a s pochopením pro pracující na Západě, informovala o aktuálním dění – a ani jinak informovat nemohla – hlásná trouba československého komunistického režimu.

Ujednáno. Podpisy státníků na tzv. Varšavské smlouvě – záruce bezpečnosti a míru v Evropě. Dole podpis tehdejšího předsedy československé vlády Viliama Širokého. Smlouva byla podepsána 14. května 1955 na konferenci ve Varšavě.

RP 9/3/66

RP 14/12/76

RP 11/5/55

RP 21/12/50

RP 14/12/76

RP 13/5/55

Události v Evropě očima The New York Times

Největší metropolitní noviny ve Spojených státech, založené v roce 1851, bedlivě sledovaly, co se děje na druhé straně Atlantiku. Na rozdíl od Rudého práva si zachovávaly zpravodajský nadhled a nebály se poukazovat na problémy v řadách samotné aliance.

NYT 26/6/55

NYT 13/3/86

NYT 5/4/49

NYT 17/10/67

NYT 5/6/66

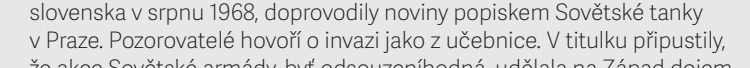
NYT 31/5/82

NYT 17/10/67

NYT 5/6/66

NYT 5/6/66

Vstup Španělska, cvičení v Polsku, zásah v Bosně

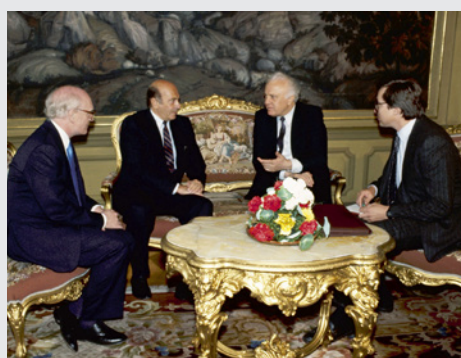
1982–1990

Demonstrace síly. Pravidelné cvičení Reforger v Německu (na snímku z roku 1984) předvádělo, že NATO je schopné rychle zasáhnout v případě konfliktu s Varšavskou smlouvou. Foto NATO

Výměna na špičce. Rada NATO jmenovala v červnu 1984 novým generálním tajemníkem lorda Petera Carringtona, ve funkci nahradil Josepha Lunse. Foto NATO

Na pozvání Sovětů. Generální tajemník aliance Manfred Wörner přicestoval 14. července 1990 do Moskvy, kde projednal s ruským vedením přijetí Londýnské deklarace. Ta reagovala na uvolňování v Evropě a vyzvala ke spolupráci států Varšavské smlouvy. Foto NATO

Přijetí nového člena. Vlajkový ceremoniál na počest španělského přistoupení se odehrál 7. června 1982 poblíž belgického Monsu. Vpravo generál Bernard W. Rogers, vrchní velitel aliance pro Evropu, vlevo plukovník Alberto Piris Laespada, vojenský atašé španělské ambasády v Belgii. Foto NATO

Konec jedné éry. Berlínská zeď, symbol studené války, padla 9. listopadu 1989. Kontroverzní stavba dělila Evropu dlouhých 28 let. Foto NATO

Konec Varšavské smlouvy, první přípravy na vstup do NATO

1991–1993

Hotovo. Představitelé Bulharska, Československa, Maďarska, Polska, Rumunska a SSSR podepsali 1. července v Praze protokol o ukončení platnosti Varšavské smlouvy. Na snímku zleva Marián Čalfa, Václav Havel a Jiří Dienstbier. Foto ČTK

Jelcin na letišti. Značnou naději pro urychlení přijímání postkomunistických zemí do NATO přinesla návštěva ruského prezidenta Borise Jelcina v srpnu 1993 Polsku a v České republice. Jelcin tehdy uvedl, Polsko a Česká republika jsou suverénní státy a Rusko přijímá jejich zájem o členství v NATO s pochopením. Foto ČTK

Na zdraví! Ruský prezident Boris Jelcin a Václav Havel si přijíjejí pulitrem piva v restauraci „U Zlaté třináčky“ v Nerudově ulici. Foto ČTK

1982 Španělsko se stává členem NATO

Příchodu země předcházelo referendum se souhlasným výsledkem.

1983 Rozmístění nových raket středního doletu

V příslušném komuniké ministři NATO zároveň rozhodli o stažení 1400 jaderných hlavíc.

1985 Mimořádný summit NATO

Prezident USA Ronald Reagan informoval v listopadu o jednáních s Ruskem ohledně snižování jaderného potenciálu.

1989 Schůzka na Maltě

Prezidenti George Bush a Michail Gorbáčov probírali převratné změny ve střední a východní Evropě.

1990 Generální tajemník NATO Manfred Wörner navštívil Moskvu

Hostitelem německého politika a diplomata byl ruský ministr zahraničních věcí Eduard Ševarnadze.

1991 Podpis protokolu o konci Varšavské smlouvy

Ukončil více než 36letou činnost tohoto vojensko-politického seskupení.

1992 Představení Sil rychlé reakce

Cílem byla schopnost okamžitě zasáhnout kdekoli ve světě.

1993 Náčelník Generálního štábu Jiří Nekvasil odletěl do sídla NATO

Setkal se s vrchním vedením NATO a Západoevropské unie.

1993 Prezident Havel se vyslovil pro postupné rozšíření

V projevu před poslanci Poslanecké sněmovny varoval, aby se Severoatlantická aliance neotevírala všem dalším evropským zemím naráz, protože by to mohlo podkopat její stabilitu.

1993 NATO kývlo na přijímání

Severoatlantická aliance vzápětí ujistila, že s přijetím států střední a východní Evropy počítá, ale ne hned.

Partnerství pro mír, nasazení na Balkáně

1994–1996

Klaus podepsal. Projekt Partnerství pro mír, který v Bruselu podepsal předseda vlády Václav Klaus, byl podle něj pro Českou republiku zkouškou. Premiér to prohlásil v březnu 1994 po příletu do Prahy. „Když hodláme vstoupit do NATO, tak musíme nejdříve zkusit, zda dokážeme pořádat například společné manévry,” řekl Václav Klaus. Vpravo přihlíží generální tajemník aliance Manfred Wörner. Foto NATO

Clinton v Praze. Prezident Václav Havel označil v lednu 1994 návštěvu amerického prezidenta Billa Clintona za velmi úspěšnou a uvedl, že všechny čtyři země visegrádské skupiny potvrdily zájem o projekt Partnerství pro mír. Foto NATO

V hodnosti kapitána. Česká jednotka mnohonárodních sil (IFOR) v únoru 1996 Bosně. Pěší patrola v zóně separace v městečku Otoka – v popředí kapitán 3. roty 6. mechanizované brigády Aleš Opata, aktuálně náčelník Generálního štábu. Foto ČTK

Vojáci v Bosně. Česká jednotka mnohonárodních sil (IFOR) v únoru 1996 v Bosně. Kapitán české jednotky Václav Vlček při konzultaci strategie vojenského využití obnoveného mostu v městečku Otoka s příslušníky britských jednotek. Foto ČTK

Oficiální nabídka, konec ratifikace

1997–1998

Summit v Madridu. Červenec 1997, zleva estonský prezident Lennart Meri, maďarský premiér Gyula Horn, Václav Havel, Aleksander Kwasniewski, lotyšský prezident Guntis Ulmanis a litevský prezident Algirdas-Mykolas Kazio Brazauskas. Foto ČTK

Ministryně v Praze. Šéfka diplomacie USA Madeleine Albrightová při projevu v Obecním domě v Praze v červenci 1997. Foto ČTK

Zamyšlený prezident. Václav Havel poslouchá projev na červencovém summitu NATO v Madridu. Foto ČTK

Hlas pro NATO.

Podporu vstupu do aliance vyjadřovali svým podpisem účastníci demonstrace „Hlas pro NATO“, kterou uspořádali na Hradčanském náměstí v Praze umělci a studenti v den, kdy o vstupu jednala Poslanecká sněmovna. Ta schválila vstup republiky do aliance 15. dubna 1998. Senát se připojil o dva týdny později, prezident Václav Havel podepsal protokol o vstupu země do NATO 26. února 1999.

Foto ČTK

1994 Vzniklo Partnerství pro mír

Šlo o program spolupráce Severoatlantické aliance s armádami nečlenských států. Byl zaměřen na neutrální země Evropy a na státy bývalého Sovětského svazu.

1995 NATO opět bombardovalo pozice bosenských Srbů

Letouny aliance zaútočily u Pale poblíž Sarajeva na stejný municiční sklad. Úder byl reakcí na pokračující agresi bosenských Srbů, zejména ostřelování pěti z celkem šesti bezpečných zón v Bosně.

1995 Češi v operaci „Sehrané úsilí“

Praha informovala v listopadu Vrchní velitelství ozbrojených sil NATO v Evropě (SHAPE) o rozhodnutí vyslat do mnohonárodních sil pro prosazení míru v Bosně (IFOR) mechanizovaný prapor na dobu jednoho roku.

1996 Zapojení do mise SFOR

Sněmovna schválila v prosinci vyslání českých vojáků na Balkán, jejich úkolem bylo dohlížet na stabilizaci situace v Bosně a Hercegovině. (SFOR).

1997 Nabídka členství pro ČR

Severoatlantická aliance nabídla 8. července České republice členství v NATO.

1997 Havel sepsal závaznou deklaraci

Ještě téhož dne prezident Václav Havel oznámil, že Česká republika, Polsko a Maďarsko přijmou práva a povinnosti členství v NATO. Učinily tak v deklaraci, kterou sestavil a nabídl právě Havel.

1997 Do ústředí NATO odešel dopis z Prahy

Vláda schválila na začátku listopadu dopis, v němž vyjadřuje zájem České republiky vstoupit do NATO. Dopis podepsal premiér Václav Klaus a odeslal jej generálnímu tajemníku NATO Javieru Solanovi.

1998 Nizozemskem skončil proces ratifikace

Členské státy NATO uzavřely ratifikační proces o přijetí České republiky, Maďarska a Polska do aliance. Jako poslední projednala tento akt první komora nizozemského parlamentu. Celý proces pokračoval následným uložením ratifikačních listin ve Washingtonu.

12. března před 20 lety: Česko, Maďarsko a Polsko vstoupily do NATO

Česká republika se v březnu 1999 předáním ratifikačních listin v americkém městě Independence ve státě Missouri stala členem Severoatlantické aliance. Spolu s ní byly přijaty Polsko a Maďarsko. Pro všechny tři státy šlo o úspěšné završení několikaletého úsilí o zapojení do této organizace.

Rušno v Independence skončilo, knihovna má další pamětihodnost

INDEPENDENCE (Missouri, USA) 12. března (zpravodaj ČTK) - Jednodenní rozruch v americkém městečku Independence skončil a místní Knihovna Harryho S. Trumana si připíše do análů další pamětihodnost – rozšíření Severoatlantické aliance o tři středoevropské státy, Českou republiku, Polsko a Maďarsko. Poklidné městečko však ani nevědělo, co se vlastně za zdmi knihovny odehrává.

Recepční hotelu se divila, proč se zde najednou ubytovalo tolik hostů z východní Evropy. Teprve ti jí pověděli, co se bude v nedaleké Independenci dít.

Před bruselským ústředím NATO vlaje česká vlajka

BRUSEL/MONS 16. března (zpravodaj ČTK) - Česká vlajka byla dnes slavnostně vztyčena před hlavním vchodem do sídla politického ústředí Severoatlantické aliance v Bruselu za přítomnosti předsedy vlády Miloše Zemana, jehož doprovázel ministr obrany Vladimír Vetchý. Za „dojemnou chvíli“, jež symbolizuje „vítězství spravedlnosti nad dějinami“, označil přivítání ČR, Maďarska a Polska v Severoatlantické alianci její generální tajemník Javier Solana. V projevu adresovaném premiérům tří zemí uvedl, že jejich vstup do NATO dokazuje „srůstání Evropy, jež je nezvratným procesem“.

Prohlášení prezidenta Havla k útokům NATO na Jugoslávii

PRAHA 25. března (ČTK) - Prezident republiky Václav Havel přednesl dnes na Pražském hradě prohlášení k útokům Severoatlantické aliance na Jugoslávii:

Včera v podvečer zahájila Severoatlantická aliance útoky na vojenské cíle ve Svaté republice Jugoslávii. Jde o věc natolik vážnou v životě aliance, že zasluhuje komentář. Nechápu současné útoky jen jako reakci na poslední dění v Kosovu, ale také na mnohaleté jednání Miloševičova režimu, který měl přímý podíl nebo stál v pozadí většiny konfliktů v prostoru bývalé Jugoslávie. Nyní se obrátil i proti občanům vlastního státu, kosovským Albáncům...

Prezident Milošević však odmítl mírovou smlouvu podepsat, postavil se proti celému demokratickému světu, kterému nezbylo - v zájmu zachrany lidských životů a ukončení lidského utrpení - nic jiného než zasáhnout. Toto řešení chápu sice jako krajní, ale v dané situaci nezbytně nutné. Česká republika jako člen Severoatlantické aliance je si vědoma svých závazků z jejího členství plynoucích.

Výzvu „Jsme v NATO“ podepsalo prvních 161 občanů

PRAHA 7. dubna (ČTK) - Prvních 161 občanů podepsalo text výzvy „Jsme v NATO“, kterou zaštitila a organizačně podpořila Nadace Člověk v tísni. Výzva je iniciativou českých občanů, kteří si uvědomují spoluzodpovědnost, již na sebe vzala ČR svým vstupem do Severoatlantické aliance. Signatáři výzvy jednoznačně podporují úsilí aliance o prosazení míru na Balkáně. ■

Slavnostní podpis. Ministr zahraničí Jan Kavan podepisuje protokol o předání ratifikačních dokumentů v přítomnosti ministrů zahraničí (zleva) USA, Maďarska a Polska Madeleine Albrightové, Jánose Martonyiho a Bronislawa Geremeka při slavnostním přijetí České republiky, Polska a Maďarska do Severoatlantické aliance.

Foto ČTK

Nováčci v Bruselu. Zleva premiéři Polska, ČR a Maďarska Jerzy Buzek, Miloš Zeman a Viktor Orbán a generální tajemník NATO Javier Solana (vpředu) během slavnostního vztyčení vlajek nových členů 16. března 1999 Bruselu.

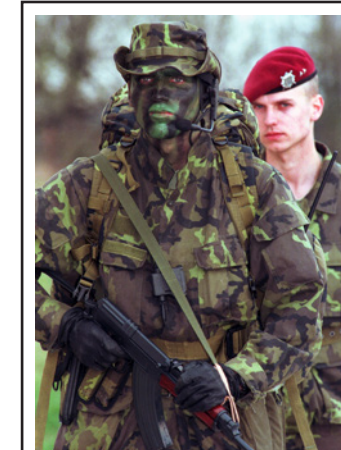
Foto ČTK

Maďarsko a Polsko

Pamětní emise. Česká republika vydala u příležitosti vstupu do aliance speciální poštovní známku.

Foto ČTK

Připraveni k boji. První jednotka speciálních sil české armády, která je vyčleněna pro plnění zvláštních úkolů v Severoatlantické alianci, v dubnu 1999 během slavnostního nástupu v Prostějově.

Foto ČTK

Nový člen. Česká vlajka a prapor NATO na stožárech před sídlem politického ústředí Severoatlantické aliance v Bruselu.

Foto ČTK

Pocta v Bruselu. Maďarský premiér Viktor Orbán (první zleva), generální tajemník NATO Javier Solana a český premiér Miloš Zeman v sídle politického ústředí Severoatlantické aliance v Bruselu, kde byly 16. března 1999 slavnostně vztyčeny vlajky tří nových členských zemí NATO – České republiky, Polska a Maďarska.

Foto ČTK

Vzhůru na stožár. Vojáci vztyčují vlajku Severoatlantické aliance při oslavě vstupu České republiky do NATO u pražské vily Porthelmka.

Foto ČTK

Emisaři. Podplukovník Petr Pavel (vpravo), vyslaný na velitelství spojeneckých sil NATO ve střední Evropě v Nizozemsku, major Miloš Bugář, přidělený k velitelství vzdušných sil Sever ve Spolkové republice Německo, a Zdeněk Borkovec, jmenovaný do funkce vedoucího skupiny vojenských poradců velvyslance České republiky v NATO v Bruselu, na tiskové konferenci v Praze.

Foto ČTK

Specialisté na zvláštní úkoly. První jednotka speciálních sil české armády pochoduje v dubnu 1999 při slavnostním nástupu v Prostějově.

Foto ČTK

Směr Balkán. Na nádraží v Kralupech nad Vltavou začali 26. dubna 1999 dopoledne vojáci nakládat zařízení, techniku a materiály 6. polní nemocnice určené pro humanitární operaci NATO na Balkáně.

Foto ČTK

Zapojení českých jednotek do společných operací

2000–2001

Příliš nízký rozpočet. Problémy způsobené nedostatkem peněz se dva roky po vstupu České republiky do NATO nevyhýbají ani českým jednotkám vyčleněným do aliančních sil. Lepší zabezpečení si pochvalují například na letecké základně v Čáslavi, u havlíčkovrozké 4. brigády rychlého nasazení se však situace podle jejího velitele po materiální stránce příliš nezměnila. Liberečtí chemici (na snímku v zastaralém průzkumném voze) musejí kvůli nízkému rozpočtu podstatně omezovat svou účast na cvičeních v zahraničí. Foto ČTK

Výzva k rozšíření. Premiéři deseti států střední a východní Evropy vyzvali v Bratislavě v květnu 2001 Alianci ke spuštění druhé vlny přijímání. Na snímku skupinové foto ze slovenské metropole. Foto ČTK

Spojenci na Balkáně.

V Makedonii začala v srpnu 2001 působit předsunutá jednotka Severoatlantické aliance. Její součástí bylo i 120 českých výsadkářů, kteří se rozmístili v prostoru budoucího velitelství operace Hlavní sklizeň zhruba 17 kilometrů východně od Skopje.

Foto ČTK

Na summitu v Praze skončila éra železných opon

Listopadovou vrcholnou schůzku Severoatlantické aliance v roce 2002 považovala politická reprezentace pořádající země od začátku jako zlomovou.

Naše země chápe, že musí něco udělat pro dobrý vývoj solidárního společenství, jehož členem se stala, prohlásil prezident Václav Havel. Summit jeho slova potvrdil –

Lídry členských 19 států přizvali do svých řad dalších sedm zemí. „Kontinent přestává být rozdělen, končí železné opony, jak ty skutečné, tak ty psychologické. Končí éra dělení našeho kontinentu podle vůle a zvůle mocných,“ konstatoval český prezident. Vrcholnou schůzku v silně střeženém Kongresovém centru provázely protesty přímo na místě i v centru města, ve dnech summitu platil v Praze zákaz dláždění. NATO ujistilo Rusko, že se chystaného rozšíření aliance nemusí obávat. ■

Protesty v ulicích. Policisté zatýkají jednoho z demonstrantů, který se 21. listopadu 2002 v Praze účastnil protestních akcí proti summitu NATO. Foto ČTK

V předvečer summitu. Prezident Václav Havel zahájil 20. listopadu v Galerii moderního umění v Sovových mlýnech v Praze konferenci The Transformation of NATO. Konferenci uspořádal berlínský Aspenský ústav a výbor NATO. Foto ČTK

Pod přísnou ostrahou. Policejní kordon bránil 21. listopadu anarchistům v pochodu přes pražský Nuselský most ke Kongresovému centru (v pozadí uprostřed), kde se konal summit NATO. Do uzavřeného prostoru byl vstup povolen pouze na zvláštní akreditaci. Foto ČTK

U jednoho stolu. Pohled do jednacího sálu Kongresového centra v Praze, kde byl 21. listopadu 2002 oficiálně zahájen summit Severoatlantické aliance. Foto ČTK

Mocní pospolu. Zleva britský premiér Tony Blair, prezident USA George Bush a americký ministr zahraničí Colin Powell v Kongresovém centru v Praze. Foto ČTK

Odlet do USA. Americký prezident George Bush se zdraví s českými veterány z Kuvajtu a Afghánistánu, kteří se s ním přišli 22. listopadu 2002 rozloučit na letišti v Praze-Ruzyni, odkud americký prezident odletěl ze summitu NATO do Petrohradu na setkání s ruským protějškem Vladimírem Putinem. Foto ČTK

2000 Praha se přihlásila o hostování

Prezident Havel oznámil zájem o uspořádání summitu NATO v Praze v roce 2002.

2001 Trvá zájem o vstup

Představitelé deseti postkomunistických zemí vyzvali Severoatlantickou alianci ke spuštění druhé vlny rozšíření na pražském summitu.

2001 NATO a EU poprvé u stolu

Na programu byla situace na Balkáně a další spolupráce obou uskupení.

2001 Vojáci NATO vstoupili do Makedonie

Přijeli připravit podmínky pro operace Hlavní sklizeň, při které má 3500 mužů NATO dohlížet na dobrovolné odzbrojení albánských povstalců.

2001 Útoky v USA

Atentáty v zámoří rozšíření aliance nezabrání, prohlásil generální tajemník George Robertson.

První akce mimo Evropu, přijetí nových zemí

2003–2006

Oslavy v Bratislavě. Slovenský premiér Mikuláš Dzurinda vystoupil 2. dubna 2004 na Hviezdoslavově náměstí při oficiálních oslavách vstupu Slovenska do NATO. Foto ČTK

Čestná stráž. Voják u znaku NATO v Bratislavě, kde se konaly 2. dubna 2004 oslavy vstupu Slovenska do aliance. Foto ČTK

Přehlídka v Liberci. Čeští vojáci z nového mnohonárodního praporu Sil okamžité reakce NATO, zaměřeného na ochranu proti zbraním hromadného ničení, se 3. prosince 2003 poprvé předvedli v Liberci. Na náměstí Edvarda Beneše před radnicí se na ně přišlo podívat zhruba 500 obyvatel města. Foto ČTK

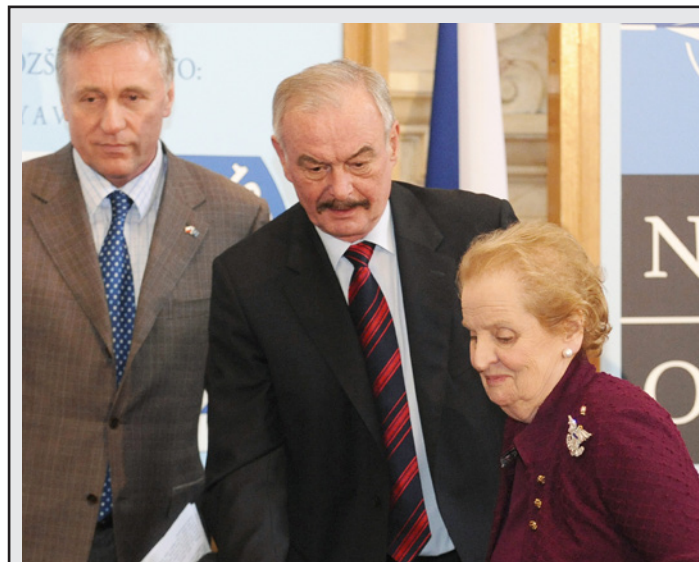
Inspekce na základně. Náčelník generálního štábu Pavel Štefka a zástupce náčelníka štábu Vrchního velitele spojeneckých sil v Evropě Roberto Cesaretti (vpravo) si 3. prosince 2003 prohlédli základnu chemického vojska v Liberci. Foto ČTK

Prověra na jihu Čech. Německá posádka tanku Leopard II na cvičení jednotek NATO Collective Effort, které pokračovalo 14. června 2004 ve vojenském prostoru Boletice na Českokrumlovsku. Manévru se zúčastnilo 670 vojáků z devíti států aliance. Náklady české armády přesáhly čtyři miliony korun. Foto ČTK

Zelená pro Chorvatsko a Albánii, 10 let členství Česka

2007–2009

Dekádu poté. Premiér Mirek Topolánek, předseda Senátu Přemysl Sojka a bývalá ministryně zahraničních věcí USA Madeleine Albrightová se zúčastnili konference Deset let od rozšíření NATO: Úspěchy, výzvy a výhledy, která se konala v březnu 2009 v Praze. Foto ČTK

Návštěva z USA. Vrchní velitel Spojeneckého velení pro transformaci NATO (SACT) a Velení spojených sil USA (USJFCOM) generál James Mattis (vlevo) přicestoval do Česka 10. března 2009. Na vojenském letišti v Praze-Kbelích ho uvítal náčelník generálního štábu české armády Vlastimil Pícek (druhý zleva). Foto ČTK

Vrchní velitel v Praze. Na konferenci Deset let od rozšíření NATO: Úspěchy, výzvy a výhledy vystoupil i generální tajemník NATO Jaap de Hoop Scheffer. Foto ČTK

Čtyřměsíční mandát. Čeští piloti míří 1. května ke svým stíhačkám Jas-39 Gripen na litevském letišti Siauliai. Češi právě převzali od dánských kolegů odpovědnost za ochranu vzdušného prostoru tří pobaltských zemí, tedy Litvy, Estonska a Lotyšska. Foto ČTK

2003 Premiéra mimo Evropu

NATO převzalo od Německa a Nizozemska velení nad mírovým sborem v Afghánistánu. Do velitelského týmu aliance byli vybráni také čtyři čeští důstojníci, šlo o první operaci NATO mimo Evropu v jeho 54leté historii.

2004 Česko ukončilo pětiletý status „nováčka“

Jeho odborníci byli vyzváni, aby radili s transformací armád nových členských zemí.

2004 Slovenská vlajka zavlála v sídle NATO

Vystoupala vzhůru v březnu za zvuků hymny, stejně jako vlajky Bulharska, Rumunska, Litvy, Lotyšska, Estonska a Slovinska.

2005 Medaili za zásluhy pro Vondru

NATO ocenilo vládního zmocněnce Alexandra Vondru za pražský summit.

2006 Kritika a rada pro Prahu

Šéf NATO Jaap de Hoop Scheffer vytkl Česku pokles výdajů na obranu a doporučil členských státům, aby dávaly na obranu dvě procenta HDP.

2007 ERA zabodovala

Český systém Věra získal oprávnění působit v silách rychlé reakce NATO, v případě potřeby může zasahovat kdekoli na světě.

2007 Šedivý získal místo v centrále

Bývalý ministr obrany Jiří Šedivý uspěl ve výběrovém řízení na pozici náměstka generálního tajemníka NATO Jaapa de Hoopa Scheffera, svou volbu označil za ocenění celé české politiky uvnitř Severoatlantické aliance.

2008 Dva ano, tři ne

NATO sdělilo, že souhlasí s výhledovým přijetím Chorvatska a Albánie; Ukrajinu, Gruzii a Makedonii však odmítlo.

2009 Česko oslavilo první dekádu

Česká republika si připomněla 10 let v NATO, její politici se vyslovili pro další rozšiřování aliance.

2009 Topolánek: NATO nad EU

Premiér Mirek Topolánek označil vstup republiky do NATO za významnější než členství v EU. Vybraným osobnostem udělil v dubnu za jejich angažovanost při vstupu do NATO Medaili Karla Kramáře.

Další budování prestiže, spojenecká cvičení v Česku 2010–2013

Vojáci v akci. V Náměšti nad Oslavou se v září 2013 konalo za účasti vojáků z 20 aliančních států NATO největší vojenské cvičení v Evropě – Ramstein Rover 2013. Na snímku bojová akce v operačním prostoru letiště Přerov.

Foto ČTK

Předsunutá základna. Start bitevního vrtulníku Mi-35 k bojové akci, za ním transportní vrtulník Mi-171Š na předsunutě letecké základně FARP Bores u Hrubé Vody ve vojenském prostoru Libavá na Olomoucku. Cvičení Ramstein Rover 2013 se uskutečnilo v září.

Foto ČTK

Nedostatek helikoptér. Na letišti v Praze-Kbelích byl 22. ledna 2010 představen modernizovaný vrtulník Mi-171Š, na jehož rekonstrukci věnovala některé součásti Británie. Modernizaci stroje hradila vrtulníková iniciativa NATO, kterou Česko vede.

Foto ČTK

Velitelé v terénu. Manévry v Náměšti nad Oslavou se v září 2013 zúčastnili hlavní řídící cvičení Zdeněk Bauer a náčelník Generálního štábu Armády ČR Petr Pavel (vpravo).

Foto ČTK

Konečně! Povstalci slaví dobytí 20. října 2011 města Syrta v Libyi. Média vydala současně zprávu, že plukovník Muammar Kaddáfí byl údajně zabit a zabít. Informace se posléze potvrdila. Syrta byla poslední baštou diktátora režimu, odolávala plně dva měsíce po pádu libyjského režimu.

Foto ČTK

Konec východní mise, generál Pavel v Bruselu, sporné odvody do rozpočtu 2014–2019

Přišel. Řádil. Vyhlásil vítězství. Odjel.

Takto okomentovala agentura Reuters účast amerického prezidenta Donalda Trumpa na summitu NATO v červenci 2018 v Bruselu. Poznamenala, že prezident s sebou přivezl svůj chaotický styl, kterým zaskočil a rozhněval spojence, jimž vynadal za nedostatek armádních investic.

Foto ČTK

Z Prahy do Bruselu. Bývalý náčelník generálního štábu Armády České republiky Petr Pavel se zúčastnil 27. května 2015 v Praze druhé národní konference Naše bezpečnost není samozřejmost, navazující na konferenci k 15. výročí vstupu ČR do NATO. Pavel se v červnu ujal funkce předsedy Vojenského výboru NATO.

Foto ČTK

Inspekce z Iráku. Zástupce velitele iráckých vzdušných sil Faris Hassan Al Zireg Falah si prohlédl 9. února 2016 ve společnosti Aero Vodochody halu montáží letadel L-159, jež kupuje od Aera irácká armáda. Zároveň zde oficiálně skončil výcvik první skupiny iráckých pilotů na těchto letounech.

Foto ČTK

Ample Strike 2016. Start polského stíhacího bombardéru Suchoj Su-22 M4 na mezinárodním vojenském cvičení NATO, které se uskutečnilo 7. září 2016 nad základnou v Náměšti nad Oslavou.

Foto ČTK

2010
Ruské zbraně jsou použitelné

V čele snahy o využití ruských vrtulníků MI stála ČR.

2010
Stříbrný tygr putuje do Česka

Stíhací piloti z Čáslavi zvítězili v soutěži NATO, ocenění „Stříbrný tygr“ získali na gripenech.

2011
Nasazení v Libyi

Aliance se v březnu ujala velení vojenských operací v Libyi, cílem byla ochrana civilistů před vojsky režimu Muammara Kaddáfího.

2012
Ocenění pro Česko

NATO schválilo společné výcvikové vrtulníkové centrum v ČR, šlo o projekt sdílení obranných kapacit.

2012
Letecké dny v Pardubicích.

Cvičilo se na vrtulnicích 50 afghánských a amerických pilotů.

2013
Ramstein Rover v Náměšti nad Oslavou

Největších leteckých manévru NATO v tomto roce se zúčastnila téměř tisícovka vojáků z 20 aliančních států včetně více než tří desítek letounů a další techniky.

2014
Závazek k větším výdajům

Země NATO se ve Walesu shodly, že budou na obranu dávat dvě procenta HDP.

2014
Odchod po 13 letech

Spojené státy a aliance ukončily v prosinci bojovou misi v Afghánistánu.

2015
Čech na špičce

Český generál Petr Pavel se v červnu stal jako první Čech předsedou Vojenského výboru NATO.

2017
Ano, ale ne okamžitě

Severoatlantická aliance ujistila, že s přijetím demokratických států střední a východní Evropy počítá, třebaže tento počín není na pořadu dne.

2018
Méně financí, ale více lidských kapacit

V předešlém roce dala republika 1,1 procenta HDP s argumentem, že finanční „manko“ dokáže pokrýt kvalitními lidskými kapacitami.

2019
Neměnná většina

S členstvím v NATO jsou spokojeny stejně jako dříve zhruba tři pětiny Čechů, zjistil průzkum CVVM.

Z Bělehradu na Bělehrad

První žena v čele americké diplomacie, původem Češka Madeleine Albrightová, na rodnou zemi nezanevřela. Naopak, výrazně ji posunula do členských řad Severoatlantické aliance.

Život a kariéru někdejší americké ministryně zahraničí Madeleine Albrightové výrazně ovlivnila dvě východoevropská města. Vedle rodné Prahy, kde strávila jen malou část dětství, to byl jugoslávský Bělehrad. V hlavním městě důležitého československého spojence na Balkáně působil koncem 30. let její otec Josef Korbel jako tiskový atašé a po válce, kterou rodina s židovskými kořeny prožila v Londýně, se na ambasádu v metropoli na soutoku Dunaje a Sávy vrátil jako velvyslanec.

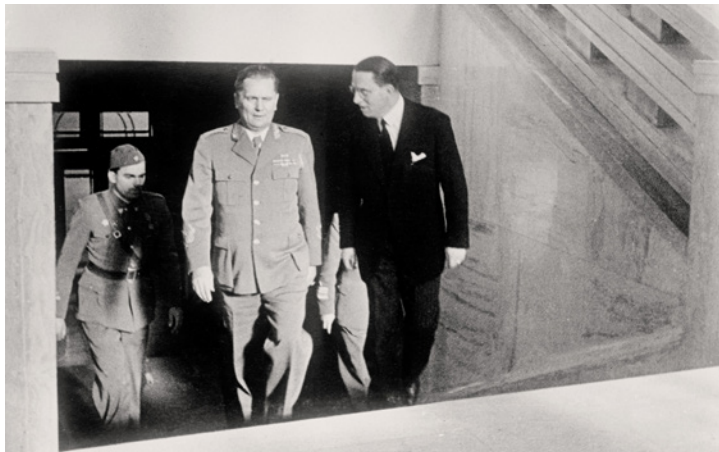
Po únoru 1948 Korbelovi kvůli nesouhlasu s komunistickým převzetím moci emigrovali do USA, kde Madeleine vystudovala politologii a veřejnou správu. Zaměřila se na východní Evropu a vztahy mezi Východem a Západem,

vyučovala na univerzitě a od 70. let se také zapojila do politiky. Její kariéra vyvrcholila za vlády prezidenta Billa Clintona, kdy nejprve čtyři roky zastupovala Spojené státy jako velvyslankyně v OSN a mezi roky 1997 a 2001 byla první ženou v čele americké diplomacie.

Během působení v roli ministryně zahraničí se její osud znovu protnul s Bělehradem. Za krize v Kosovu v roce 1998 prosazovala tvrdý postup vůči Slobodanu Miloševićovi a o rok později patřila mezi zastánce vojenského zásahu proti Jugoslávii, čímž si ve městě svého dětství nadělala mnoho nepřátel. „Stabilita Evropy je v zájmu Washingtonu,“ odpovídala Madeleine Albrightová rozhodně na slova kritiků, že Balkán není pro Ameriku strategicky důležitý. ■

„Stáli jsme při sobě i přes opakované pokusy nás rozdělit... NATO se postaralo o to, aby hromadné násilí ustalo. Valná část uprchlíků se vrátila domů, v oblasti započala obnova a nám se podařilo dát rozhodně najevo, že etnické čistky jsou nejen nepřipustné, ale také se nevyplácejí,“ zhodnotila Albrightová dodnes nejednoznačně přijímané nálety. Ty začaly jen pár dní poté, co se Severoatlantická aliance rozšířila o první tři země někdejšího východního bloku včetně ČR, což ze všech sil podporovala.

Albrightová, která letos v květnu oslaví dvaosmdesáté narozeniny, i ve vrcholných funkcích navštěvovala často rodnou zemi. Hned po sametové revoluci v roce 1989 se stala poradkyní Václava Havla, v roce 1997 převzala z jeho rukou nejvyšší české vyznamenání, Řád Bílého lva. Havlovu památku uctila spolu s manželou Clintonovými v prosinci 2011 účastí na jeho pohřbu. Několikrát také navštívila Terezín, kde v roce 2015 odhalila pamětní desku své rodině, jejíž velká část zahynula za holokaustu. ■

Pan velvyslanec. Československý ambasador v Jugoslávii Josef Korbel (vpravo, otec M. Albrightové) kráčí spolu s maršálem Titem po schodišti v budově čsl. velvyslanectví v Bělehradě. Byl rok 1946.

V roli emisarky. Návštěva velvyslankyně USA při OSN Madeleine Albrightové a předsedy sboru náčelníků štábů ozbrojených sil USA Johna Shalikashviliho v roce 1994 v Praze.

Bok po boku. Přílet prezidenta USA Billa Clintona (vlevo) a velvyslankyně USA při OSN Madeleine Albrightové do Prahy v lednu 1994. V pozadí ministr zahraničí USA Warren Christopher.

Setkání na Hrádečku. Prezident Václav Havel vítá Madeleine Albrightovou v srpnu 1994 na své chalupě.

Čest jejich památce

Na zahraničních misích položilo v zájmu vyššího principu životy 18 českých vojáků.

Odhodlání podílet se na obraně hodnot, které společně vyznávají státy Severoatlantické aliance, se neobešlo bez obětí z řad českých vojáků. Na misích, ať už v Afghánistánu, Iráku, Bosně nebo Kosovu, zemřelo za uplynulé dvě dekády 18 příslušníků Armády České republiky. Největší ztráty jsou spojeny s jejich nasazením v Afghánistánu, ať už v silách ISAF nebo na ně navazující výcvikové operaci Resolute Support.

„Čím intenzivněji se bude bojovat v Afghánistánu, tím nižší je riziko, že budou zasaženi i nevinní civilní čeští občané. V tomto je hluboký smysl jejich boje a v tomto je hluboký smysl jejich obětí,“ řekl v červenci 2014 prezident Miloš Zeman v reakci na nejtragičtější útok, při kterém po explozi výbušného zařízení u základny Bagrám zahynuli čtyři čeští vojáci a pátý podlehl zraněním po převozu do pražské vojenské nemocnice.

K počtě zbraň! Stovky lidí se rozloučily 22. července 2014 v Hradci Králové s rotmistrem Jaroslavem Lieskovánem, který byl 8. července těžce zraněn v Afghánistánu po útoku sebevražděného atentátníka. Svým zraněním podlehl 14. července v Ústřední vojenské nemocnici v Praze.

V Afghánistánu mezi roky 2007 a 2018 padlo celkem 14 Čechů, velmi tragický byl také loňský rok. Nejprve začátkem srpna sebevražděný atentátník zabil tři vojáky na hlídce v okolí základny Bagrám. „Nikdo nebude beztrestně zabíjet české vojáky,“ reagoval tehdy na útok náčelník generálního štábu Aleš Opat. Koncem října pak na základně Šindánd v provincii Herát útočník zastřelil psoveda, který tam sloužil po boku příslušníků speciálních sil. ■

Sbohem na letišti. Čeští vojáci působící v Afghánistánu se 3. května 2008 rozloučili v Kábulu se padlým kolegou. S ostatky odletěli do Prahy i čtyři zranění vojáci. Terčem útoku se stali členové českého provinčního rekonstrukčního týmu.

Čestná stráž. Armádní speciál dopravil na letiště Praha-Kbely 24. října 2018 z Afghánistánu do Česka tělo zastřeleného vojáka Tomáše Procházky, který zemřel 22. října po útoku afghánského vojáka na základně Šindánd v afghánské provincii Herát.

Uznání z USA. Americký velvyslanec v Praze Stephen King ocenil loni v listopadu in memoriam tři české vojáky, kteří v srpnu 2018 padli při útoku sebevražděného atentátníka při hlídkování v okolí základny Bagrám v Afghánistánu.

Amerikou a Evropou cloumá spor o výši odvodů

Washington vytýká spojencům nerovnost v objemu výdajů na společnou obranu v NATO, spojenci se brání poukazem na vlastní možnosti a tvrzením, že promyšleně investují do moderních technologií a vyškolených odborníků. Tento argument zastává i Česko.

Píše se červenec 2018. V předvečer zatím poslední vrcholné schůzky představitelů členských států Severoatlantické aliance (NATO) napomíná americký prezident – jak jinak než na sociální síti Twitter – své západoevropské spojence, aby přidali ve výdajích na obranu.

Jde o pokračování Trumpovy nátlakové rétoriky, že USA vydávají na tyto účely zdaleka nejvíce: v roce 2017 šlo o 686 miliard dolarů, což představuje 3,6 procenta hrubého domácího produktu (HDP). V příložené infografice nabízíme odhad této statistiky za rok 2018.

Pro srovnání, objemově druhá Velká Británie dala v roce 2017 na posílení své, a tudíž také alianční obranyschopnosti, „jen“ 55 miliard dolarů, což odpovídá 2,1 procentům HDP. Procentuální mimoamerický lídr, ekonomicky nikterak prosperující Řecko, se s 2,4 procenty HDP dostalo na necelých pět miliard dolarů.

Otázka tudíž zní: Má Trump pravdu, když je nespokojen s alianční „laxností“? A vypovídají tyto statistiky vůbec o něčem? Odpověď, jak už to tak bývá, se nachází někde uprostřed.

Premianti a ti druzí

„Spojené státy dávají do NATO daleko více než kterákoliv jiná země. Není to ani fér, ani přijatelné,“ tweetoval Trump. Na mušku si vzal především Německo, které se podle něj krčí v koutě s 1,2 procenty HDP a 45 miliardami útraty do vojenské techniky a služeb.

Berlín čelí těmto výtkám slibem, že zvedne své vojenské výdaje na 1,5 procenta HDP do roku 2025. Jenže Americe je to pořád málo, připomíná časopis Forbes. Cesta od 1,4 k 1,5 procenta HDP je pořád kratší než od 1,5 procenta ke dvouprocentnímu prahu, jak si přeje Washington.

K tomuto závazku se ostatně přihlásily členské země NATO ve velšském Newportu, s dovětkem „v příštích letech“. To se psal rok 2014.

Pomyslně „za vodou“, podle aktuálního zjištění ČTK, by mohly být z amerického a číselného pohledu Řecko, Estonsko, Británie a Lotyšsko. Co dohánět mají Belgie, Španělsko a Slovinsko.

Mělo to vypadat lépe – v červnu 2018 NATO avizovalo, že se do konce roku dostane ke dvouprocentní hranici 15 členů. Vezmeme-li v potaz, že by tuto podmínku mohla představovat hodnota od 1,81 procenta HDP a výše, plní tento předpoklad devět států.

Jenže devět pořád není patnáct.

Trumpova premiéra. Belgický král Philippe (vlevo) německá kancléřka Angela Merkelová, prezident USA Donald Trump, generální tajemník NATO Jens Stoltenberg a belgický premiér Charles Michel (vpravo) na summitu NATO v květnu 2017 v Bruselu.

Kritika spojenců. Šéf Bílého domu Donald Trump opouští tiskovou konferenci v sídle Severoatlantické aliance v Bruselu v červenci roku 2018. Do Evropy a Kanady se opřel kvůli nedostatečným příspěvkům na společnou obranu.

Češi na summitu. Ministr obrany Martin Stropnický, prezident Miloš Zeman a ministr zahraničí Lubomír Zaorálek hovoří s novináři na vrcholné schůzce NATO v září 2014 ve velšském Newportu.

Ve vlastním zájmu

Pravdou je, že Evropané své odvody postupně zvedají. Čtvrtým rokem po sobě, od ruské anexy Krymu. V tomto trendu pokračovali i vloni. Trumpův tlak, spolu s neklidnou dobou, nese ovoce, třebaže ne zcela kýžené.

„Všechny země se musí podílet na bezpečnosti stejně,“ souhlasí šéf aliance Jens Stoltenberg.

Současně podotkl, že „Evropští spojenci a Kanada nezvyšují výdaje na obranu, aby uspokojili Spojené státy. Zvyšují výdaje na obranu ve vlastním zájmu, protože silné NATO je dobré pro Evropu i pro USA. „Dvě světové války a studená válka nás naučily, že jsme silnější společně než sami,“ upozornil Stoltenberg.

Historické kořeny má rovněž diskutovaná meta dvou procent HDP. Analytici říkají, že je o „osvědčený poměr, který dovoluje udržet model struktury, modernizace, naplněnosti a velikosti ozbrojených sil dané země. Server natoaktual.cz ovšem nabízí optiku, která odpovídá na jednu z otázek v úvodu: „Tato hranice se stala pouhým symbolem ochoty investovat

do obrany. Nijak neodráží skutečnost, jak je nebo není obrana dané země funkční a schopná“. Příkladem může být právě Řecko, z jehož vojenského rozpočtu jde 70 procent na výplaty, penze a další personální náklady. Fakt, že Atény procentuálně plní, co si Washington žádá, může být z toho pohledu poněkud zavádějící.

České kulhání

Česko bylo v roce 2017 podle Forbesu 11. od konce s 2,2 miliardami dolarových útrat a 1,1 procenta HDP. Statistiky NATO, jež otiskl server natoaktual.cz, ho řadí za loňský rok na 6. příčku odspodu, opět s 1,1 procenta. Na stejnou pozici staví republiku grafika ČTK.

Rovněž v tuzemsku mají jít výdaje na obranu nahoru. Vláda premiéra Andreje Babiše se opětovně zavázala navýšit je postupně na 1,4 procenta do roku 2020. Ke dvouprocentní hranici se má blížit v roce 2024. Zároveň platí, a to nejen v Česku, že až 20 procent

z obranných rozpočtů mají země investovat do modernizace a bojových schopností. Tento závazek splnilo předloni dvanáct členů, tuzemsko se pohybuje kolem 12 procent. Horší jsou jen Albánie, Černá Hora, Slovinsko a Belgie, píše natoaktual.cz. „Všichni spojenci zvyšují výdaje, loni nejvíce za generaci,“ ujišťuje Stoltenberg.

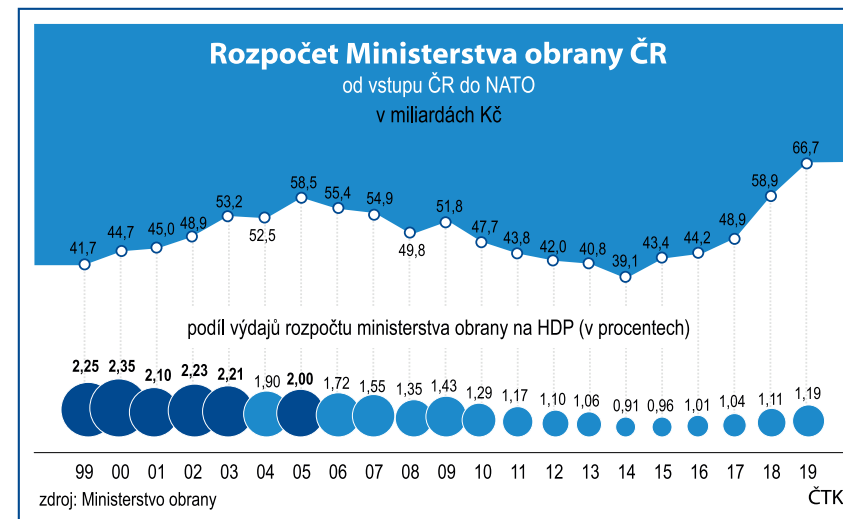
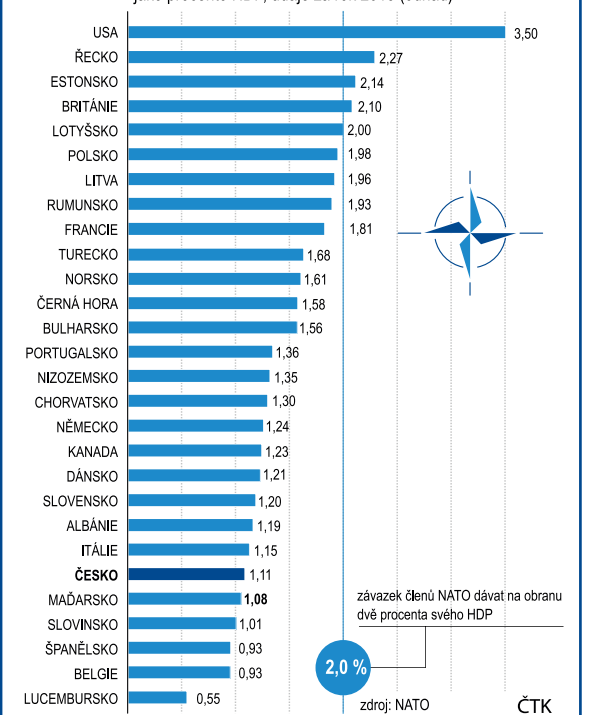
Čísla nejsou všechno

Jako celek vydala aliance včetně USA na obranu v roce 2017 2,42 procenta HDP (meziročně plus 0,02 %). Bez USA (3,57%) to bylo 1,46 procenta. NATO bez Ameriky dalo předloni 1,47 procenta, ale propast mezi starým kontinentem a USA se nijak nezmenšila. A ani nezmenší: podle kancléřky Angely Merkelové je pro Německo maximálně přípustný nárůst na 1,5 procenta HDP do roku 2024. Dvě procenta reálná nejsou.

A tady přichází na řadu další argumentace, s níž souzní i část české reprezentace: že příspěvek do NATO není jen o číslech, ale také o technických a lidských kapacitách. „Evropští spojenci a Kanada investují do nejdůležitějších nových možností a výzev,“ cituje Jense Stoltenberga agentura Bloomberg.

Nakolik na to bude Amerika se svým 70procentním podílem na společnou obranu politiku slyšet, zůstává sporné. Jednotu panuje v prioritách: jsou jimi boj proti posilování ruského vlivu v Evropě, islámský terorismus a kybernetické útoky. Stoltenberg dodává, že NATO změnilo, poprvé od studené války, strukturu svého velení – přidalo do ní námořní dohled nad Atlantikem a středisko v Evropě pro sledování pohybů jednotek. „Musíme být schopni rozhodně jednat všude. Na souši, na moři, ve vzduchu, v kybernetickém prostoru,“ shrnuje šéf aliance. ■

Výdaje na obranu členských zemí NATO jako procento HDP, údaje za rok 2018 (odhad)

Evropa je dlužníkem Ameriky

Od začátku tohoto století jsme jako evropští spojenci spotřebovali to, čemu se říká mírová dividenda 90. let. Vyplývala z pádu komunismu, rozpadu Varšavské smlouvy nebo ze sjednocení Německa. Neinvestovali jsme v té době do našich ozbrojených sil tak, jak jsme měli. Plyne z toho naléhavá potřeba tuto investiční mezeru vůči Spojeným státům co nejrychleji uzavřít, zdůrazňuje náměstek ministra zahraničí a bývalý velvyslanec při NATO Martin Povejšil.

NATO slaví v tomto roce 70 let trvání, jak byste popsal jeho současnou podobu a vyhlídky do budoucnosti?

Jestliže od 90. let až do celkem nedávné minulosti platilo, že operovat mimo území Severoatlantické aliance (Out of Area) může vést k propadu aliance do bezvýznamnosti (Out of Business), v poslední době jsme svědky určité reflexe uvnitř NATO. Je to v reakci na proměnu bezpečnostního prostředí. Ta způsobila, že tento předpoklad z 90. let není už natolik kategorický ani paušální, jako tomu bylo ještě na počátku tohoto století.

Aliance se v současnosti vrací ke svému klíčovému poslání, jímž je obrana vlastního území. Vidíme to například na tom, jak posiluje svou přítomnost ve východní části aliančního území. A rovněž čím dál intenzivněji přemýšlí, jakým způsobem se připravit na potenciální hrozby. Ty mohou přijít nejen z východního, ale i z jižního sousedství.

Čili můj odhad je, že se tento trend, tato nová rovnováha mezi Out of Area, to jsou Afghánistán, Libye, Irák, a opětovným důrazem na ochranu svého území, postupně ustálí a že bude pokračovat.

Uměla a umí se aliance i v současné hektické době přizpůsobovat novým výzvám?

Aliance permanentně prochází určitými transformačním procesem. Je evidentní, že třeba rozšiřování NATO bylo jedním z hnacích sil této transformace. Primárním úkolem je samozřejmě umět se přizpůsobit proměnám bezpečnostního prostředí.

Velkým tématem současnosti je posilování akceschopnosti aliance proti hrozbám. Z toho vyplývá dohoda na nejvyšší politické úrovni o posílení struktury velení uvnitř NATO. Jedním z výsledků loňského summitu je rozhodnutí o zřízení dvou nových velitelství. Za prvé pro Atlantik v americkém Norfolku, což je reakce na vzrůstající aktivitu ruských ozbrojených sil v atlantickém prostoru a v Arktidě, a za druhé pro logistiku, zřízené v německém Ulmu. A jestliže cílem atlantického velení je připravit se na ochranu tohoto prostoru, Ulm a logistika mají za cíl zpružnit nasaditelnost aliančních sil tam, kde to bude nutné. Jde navíc o posílení velitelské struktury o zhruba 1200 lidí, mluvíme převážně o důstojnících.

Dá se tato akceschopnost měřit, posuzovat a vyhodnocovat?

Vyjděme z toho, že zřízení obou nových velitelství má za cíl posílit akceschopnost aliance v praktické rovině. V NATO se mluví o principu 4 x 30: do 30 dnů musí být aliance schopna rozmístit 30 praporů, 30 lodí, 30 letadel. Nástrojů k měření akceschopnosti je celá řada, a členské země – na základě společně dohodnutých pravidel – procházejí periodickou revizí vlastních schopností. Probíhá soustavný monitoring, a členské státy na sebe berou závazek, že se budou jeho výsledky a závěry revizních procedur řídit.

Takže nejde o nic, co by už neexistovalo. S tím, jak se mění bezpečnostní prostředí, získávají pochopitelně některé prvky větší nebo novou naléhavost. A logicky se očekává, že spojenci budou všechny tyto tlaky a kroky brát vážně, čímž se akceschopnost aliance může dále zvyšovat.

Tématem diskusí jsou také národní rozhodovací procedury. Ukazuje se, že ne všude jsou dostatečně operativní na to, aby

fungovaly adekvátně. Jsou situace, které si dovedeme představit a dokážeme je v nějakých cvičeních i modelovat, a jsou situace, které jsou naopak nepředvídatelné. Na ně musíme umět reagovat jakbysmet, jde o celý systém operativního politického a vojenského rozhodování.

Největšími tématy, napsala agentura Bloomberg, jsou pro současné NATO politika Ruska, islámský terorismus a bezpečnost kyberprostoru. Souhlasíte?

Myslím, že tyto tři hrozby obsahují jádro toho, co aliance cítí jako největší výzvy současnosti. Na všechny se snaží najít odpo-

Kyberprostor je další vojenskou doménou, spolu se zemí, mořem, vzduchem a vesmírem.

vědi. Z pohledu delšího časového úseku má NATO asi nejvíce zažitý terorismus, v boji proti němu se angažuje aliance dlouhodobě. Operuje ve vojenských operacích, jejichž cílem je snížit teroristické hrozby, ať na vybraném území jako je Afghánistán, nebo obecně v boji proti jednotkám Islámského státu.

Pokud jde o kybernetickou hrozbu, ta se řeší nejenom po linii vojensko-bezpečnostní, ale i v širším kontextu. Dnes se chápání této problematiky ustálilo na tom, že kyberprostor je další vojenskou doménou, spolu se zemí, mořem, vzduchem a vesmírem. Není to jen teorie, ale obecně přijatá praxe. Aliance v i tomto směru se snaží rozvíjet své schopnosti, aby byla schopna čelit tomu, co jí hrozí.

A co se týče Ruska, před společným dialogem se NATO nikdy neuzavíralo. Udělalo celou řadu vstřícných kroků, od zakládajícího aktu po vytvoření Rady NATO-Rusko. Na druhou stranu ovšem vidíme, jak narůstá asertivita Ruska v mezinárodním prostoru, která se neprojevuje už pouze politicky, ale také vojensky. Připomeňme si události v roce

Martin Povejšil

Náměstek ministra zahraničních věcí pro řízení sekce bezpečnostní a multilaterální vystupoval moderní filologií na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Začínal jako překladatel a tlumočník, v roce 1990 nastoupil na Federální ministerstvo zahraničních věcí ČSFR (Odbor latinské Ameriky). V roce 1993 působil jako velvyslanec se zvláštním posláním na podporu kandidatury ČR na nestálé členství v Radě bezpečnosti OSN, čtyři roky byl českým ambasadorem v Chile. V roce 1998 převzal řízení Evropské sekce MZV a stal se poslůzce poradcem státního tajemníka a hlavního vyjednavče přistoupení ČR do EU. Po misi ve Španělsku a návratu na MZV byl v roce 2009 jmenován mimořádným a zplnomocněným velvyslancem ČR při NATO a stálým představitelem ČR v Severoatlantické radě. Následovala funkce velvyslance ČR při EU. Současnou pozici zastává od listopadu 2018. Mluví anglicky, španělsky a německy.

2008 v Gruzii a v roce 2014 na Ukrajině. Trvá to ostatně dodnes.

Musíme na to umět reagovat. V důsledku toho dochází k posílení předsunuté přítomnosti v Polsku a Pobaltí, na němž se podílejí alianční země včetně České republiky. Je nezbytné počítat s tím, že pokud Rusko své chování a vystupování na mezinárodní scéně nezmění, nemůže jít o žádný krátkodobý krok. Pokud chceme být důvěryhodní a bránit vlastní území, musíme se aktuálnímu vývoji umět přizpůsobit politicky a vojensky. A to platí pro každou z uvedených hrozeb.

Platí ještě dělení na vnitřní a vnější hrozby?

Není žádná novinka, že postupem času zani-kají a stírají se rozdíly mezi vnitřní a vnější bezpečností. Kdybychom se intelektuálně snažili definovat tuto děličí čáru, dostali bychom se do poměrně složité debaty, aliance na sebe nechce ani nemůže brát úkoly, které bych nazval z pohledu vnitřní bezpečnosti jako policejní. NATO je primárně vojenská organizace a má k dispozici vojenská nástroje, nikoli policejní.

Je spor o výši výdajů na společnou obranu, který vedou USA se spojenci, opravdu zásadním tématem, nebo spíše mediálně vděčnou přestřelkou?

Je to nezbytná, podstatná součást celé debaty o Severoatlantické alianci. Je zaměřená na to, do jaké míry budou spojenci ochotní a schopni naplňovat závazky tomuto uskupení. Závisí na tom budoucnost a akceschopnost celé aliance.

Závazek vydávat na obranu dvě procenta HDP a až 20 procent na konkrétní investice do výzbroje a do nákupů techniky není nový ani nečekaný. Existoval přes summitem ve Walesu (2014, pozn. red.), existoval před současnou americkou administrativou. Nyní se o něm hovoří s daleko větším důrazem a hlasitěji než kdykoli předtím. Současně to souvisí s tím, že od začátku tohoto století jsme jako evropští spojenci spotřebovali to, čemu se občas říká mírová dividenda 90. let. Vyplývala z pádu komunismu, rozpadu Varšavské smlouvy nebo ze sjednocení Německa. Neinvestovali jsme v té době do našich ozbrojených sil tak, jak jsme měli. Ten propad byl velmi výrazný

a markantní, a souvisí také s proměnou bezpečnostního prostředí, v němž žijeme a operujeme.

Jako evropští spojenci musíme umět přistoupit na nové myšlenky a koncepty, zvláště když kolem nás existují rizika a hrozby, do jejichž řešení se největší spojence nemusí chtít zapojit stejným způsobem a ve stejné míře jako Evropané.

Z toho plyne daleko palčivější, naléhavější potřeba tuto investiční mezeru na evropské straně uzavřít, a to co nejrychleji. Wales byl významný summit, který ten závazek zopakoval. Zároveň přiměl členy aliance k tomu, aby předložili věrohodné plány, jak toho závazku dosáhnout. V horizontu předvídá-telného počtu let, do roku 2024. V tu dobu by všichni v NATO, když to vezmou vážně, měli všichni vydávat na společnou obranu dvě procenta HDP.

Je uznatelná argumentace, že se dá nedostatek peněz na obranu NATO vynahradit poskytnutím kvalitní techniky a vysláním odborníků?

Myslím, že tato argumentace platnost má, ale je doprovodná k debatě o dvou procentech. Je celá řada názorů, které relativizují, jestli dvě procenta či ne, stejně jako rozebírají myšlenku, zda a do jaké míry je možné a myslitelné dosažení této hranice kompenzovat něčím jiným. Jsou to podle mě doplňující prvky, nejsou o podstatě věci.

Jaká je role ministerstva zahraničních věcí a vaší sekce v zahraničně-obranné politice České republiky?

Zahraniční a bezpečnostní politika se nedá oddělit od politiky obranné. Jsou to dva pilíře téhož. Není myslitelné, aby šla obranná politika jiným směrem než politika zahraniční. My tady, na ministerstvu zahraničních věcí,

Zahraniční a bezpečnostní politika se nedá oddělit od politiky obranné. Jsou to dva pilíře téhož.

se proto snažíme, abychom z toho zahraničně-politického a politicko-bezpečnostního pohledu zadávali nějaký rámec, v němž se pohybujeme a v němž provádíme naši obrannou politiku.

Ministerstvo obrany a zahraničí vystupují jako jeden celek, nedovedu si představit, že by tomu bylo jinak. Strategická orientaci té či oné země, v daném případě České republiky, se utváří v mezinárodním prostředí, převážně cestou diplomacie. Sekce bezpečnostní a multilaterální má na starosti bezpečnostní politiku a mnohostranné vztahy – z tohoto titulu je jakýmsi koordinátorem zahraniční a bezpečnostní politiky jak uvnitř tohoto domu, tak napříč rezorty. ■

Czechoslovak Group potřebuje k rozvoji euroatlantickou vazbu

Holding, který sdružuje mimo jiné známé značky z dob bývalého Československa, má partnery v obranném a civilním průmyslu v USA i západní Evropě. NATO je pro něj platformou, na níž tyto vztahy buduje a dále rozvíjí.

Czechoslovak Group (CSG) je průmyslový holding založený českým podnikatelem Jaroslavem Strnadem a v současnosti vlastněný jeho synem Michalem. Většina podniků skupiny, která vznikla v roce 2016, sídlí v Česku a na Slovensku. Název hol-

(Eurosatory, IDEX, IDET, MSPO, Indodefence, Dny NATO a podobně), její vozy Tatra každoročně závodí v Rallye Dakar. CSG investuje v cizině (nově míří do Indonésie) a zve do České republiky experty, jako tomu bylo loni v prosinci při návštěvě vojenských diplomatů

v Paříži. Vedle se představil další výrobek firmy, zcela nová samohybná houfnice DANA M2.

Přesuny lidí a techniky

Červen a červenec 2018 byly ve znamení přesunu českých vojáků do pobaltské mise. Jde

Vítěz tendru. Člen skupiny CSG, firma ELDIS Pardubice, vyhrála armádní zakázku na 62 francouzsko-českých obrněnců TITUS.

Novinka na Eurosatory 2018. Obrněné vozidlo Patriot 4x4 Tactical APC využívá unikátní podvozky Tatra s centrální nosnou rourou a výkyvnými polonápravami.

Pancéřovaná kabina. Nejnovější vyprošťovací vůz na podvozku Tatra Force 8x8 vznikl podle požadavků Armády České republiky a je vybaven prodlouženou pancéřovanou kabinou.

Největší česká oprava letadel. Ohromný hangár pro údržbu a opravy letadel v Mošnově vznikl v roce 1993 a zaměstnává téměř 300 pracovníků.

dingu odkazuje na označení původu MADE IN CZECHOSLOVAKIA.

Neméně silná je snaha přizpůsobit aktivity skupiny současným výzvám. Tady se minulost a budoucnost propojují: co bývalo za komunismu „opačným břehem“, představuje dnes základnu, na níž se dá stavět. „Czechoslovak Group ke svému rozvoji potřebuje silnou euroatlantickou vazbu, kterou ztělesňuje NATO,“ uvádí majitel skupiny Michal Strnad a dodává: „Aktivně budujeme vztahy s partnery obranného průmyslu v USA a v západní Evropě, členství v NATO je silný impuls pro spolupráci a společné projekty.“

Premiéry na Bahnech

Pohled na činnost skupiny prozradí několik rovin jejího působení. Kromě výroby samotné je pravidelným účastníkem mezinárodních a domácích přehlídek s armádní tematikou

Spojených států, Francie a Maďarska v pardubických firmách RETIA a ELDIS. „Jsme iniciátory společných vyzbrojovacích projektů předních výrobců z několika států NATO, jak o tom svědčí třeba spolupráce s francouzskou zbrojovkou Nexter Systems na obrněném vozidle TITUS s unikátním tatrováckým podvozkem. Jde o vývoj soukromých firem bez použití veřejných peněz,“ říká Michal Strnad.

Jméno a kvalitu CSG šíří také účast jejích značek na armádních akcích, cvičeních aliance či vojenských show. Společnost Excalibur Army v prosinci minulého roku představila v německém Ingolstadtu nové mostní vozidlo AM-70 EX. V červnu v rámci akce Bahna 2018 přivezla do bývalého vojenského prostoru u Strašic ukázkou moderní vojenské techniky. Zaujalo obrněné vozidlo Patriot 4x4 Tactical APC na podvozku Tatra, které mělo světovou premiéru o něco dříve na veletrhu Eurosatory

o součást předsunuté přítomnosti NATO (Enhanced Forward Presence – EFP). V Lotyšsku se příslušníci minometné čtyři zapojili na půl roku do mnohonárodního praporu pod vedením Kanady. Příslušníci této čtyři přesunuli po železnici nová vozidla Tatra Force 8x8 PRAM, která dodala 71. mechanizovanému praporu z Hranic kopřivnická Tatra Trucks (spojená s holdingem CSG) jako náhradu za zastaralé vozy Praga V3S. Nasazení vojáků a nové techniky v Pobaltí se stalo dalším příspěvkem k posílení transatlantické vazby pro Armádu České republiky a CSG.

Mise lidí a výzbroje se odehrávají i v byzysové rovině. Do portfolia nové zbrojovky Tatra Defence Vehicle (TDV), která vznikla v roce 2016 a je součástí holdingu CSG, patří mimo jiné výroba, údržba a servisní služby pro obrněná vozidla Pandur II. Stalo se tak na základě strategického partnerství mezi

CSG a nadnárodním koncernem General Dynamics European Land Systems (GDELS), podepsáno bylo v lednu 2015. TDV získala exkluzivní práva na propagaci, prodej, výrobu a údržbu rodiny Pandur II pro Českou republiku a další vybrané trhy ve východní Evropě a Asii. V roce 2017 získala TDV zakázku české armády na výrobu dvaceti obrněných kolových transportérů Pandur II CZ ve velitelské a spojovací verzi..

Vyhlášená opravná

Skupina Czechoslovak Group se nezaměřuje pouze na výrobu, důležitou součástí jejího portfolia představují opravy techniky pro tuzemské a zahraniční zákazníky. Společnou bází je opět NATO. Excalibur Army provádí ve svém závodě ve Šternberku generální opravy speciální pozemní techniky na kolových a pásových podvozcích. Kopřivnická TDV provádí opravy a modernizace tanků T-55 a T-72, a to i ve spolupráci s Excalibur Army. Na základě smlouvy z roku 2017 zajišťuje TDV servisní služby pro kolové obrněné transportéry a bojová vozidla pěchoty

ravy. V tamním areálu se nachází jeden z největších hangárů v Evropě pro údržbu a opravy letadel ve střední a východní Evropě. Technici s příslušnými oprávněními provádějí údržbu letadel Boeing 737 Cl a 737 NG, Airbus A319/320/321, Airbus A330, L 410 a Saab 340.

Lex TITUS

Czechoslovak Group stojí za dodávkou 62 obrněných vozů TITUS, které od ní koupí česká armáda za téměř sedm miliard korun, integrátorem všech systémů vozidel a dodavatelem bude firma ELDIS Pardubice. Vozidla by měla armáda dostat v letech 2020 až 2025.

Rozhodlo obdržení potřebné bezpečnostní prověrky a licence na pancéřovanou nástavbu TITUSu od francouzského výrobce Nexter Systems, která se bude v kopřivnické společnosti Tatra Trucks na tatrovácký podvozek montovat. Obrněné kolové vozidlo TITUS se znakem náprav 6x6 má široký rozsah použití, především jako obrněný transportér

to byl v 60. letech typ OT-64,“ uvedl tiskový mluvčí CSG Andrej Čírték.

Holding CSG je nadto jediným subjektem mimo USA, který komerčně provozuje legendární vrtulníky UH-60 Black Hawk. Děje se tak na letišti v Košicích, kde firmy European Air Services a MSM Group (patří do holdingu CSG) otevřely v říjnu 2017 výcvikové centrum Slovak Training Academy (STA).

Letecký park centra tvoří na dvě desítky vrtulníků, většinou amerického původu. Jsou mezi nimi čtyři stroje Sikorsky UH-60A Black Hawk a jeden simulátor určený pro tento typ stroje. Pořízení dalších Black Hawků není vyloučeno. Díky nim má CSG světový primát jediného komerčního provozovatele tohoto slavného typu mimo území USA.

Tradice je budoucnost

Firemní slogan Czechoslovak Group zní „Tradice je budoucnost“ s dovětkem „Čelek je mnohem více než pouhý součet jeho částí“. Obě motta dobře vystihují i vztah holdingu, potažmo celé České republiky, k Severoat-

Co je Czechoslovak Group

CSG je holding navazující na tradici československého průmyslu, který podporuje a dále rozvíjí aktivity tradičních i nových českých a slovenských společností v civilním i obranném průmyslu. Jeho portfolio zahrnuje výrobu a prodej strojírenských produktů pro automobilový, železniční, letecký či hodinářský průmysl, dále výrobu speciálních vozidel, nákladních automobilů, zbraní a zbraňových systémů či munice. Skupina klade silný důraz na kvalitu svých produktů a služeb a na exportní aktivity, které přinášejí většinu tržeb. Produkty společností holdingu jsou zastoupeny na všech kontinentech, počet jeho zákazníků se nestále rozrůstá. Podniky Czechoslovak Group zaměstnávají více než 8000 lidí, v roce 2017 vygenerovaly tržby v hodnotě 25 miliard korun.

na podvozku Pandur II CZ ve výzbroji české armády a poskytuje servisní služby pro terénní vozidla na podvozku Land Rover Defender.

V roce 2016 ovládla CSG letecké opravy Job Air Technic v Mošnově u Ost-

nebo hlídkové vozidlo či nosič zbraňových systémů.

„Armáda České republiky získá po dlouhých letech obrněnce, na jehož vývoji se podíleli čeští specialisté, a který je postavený na domácím kolovém podvozku. Naposledy

lantické alianci. Dvě dekády členství v tomto nejsilnějším světovém obranném uskupení, které samo slaví 70 let trvání, už je možné považovat za tradici. Navíc za takovou, na níž se dá stavět v přítomnosti i v budoucnosti.

„Osobně chci pokračovat ve vyhledávání nových investičních a obchodních příležitostí strategické povahy,“ uvedl loni v lednu, u příležitosti převzetí vlastnické odpovědnosti za CSG, generální ředitel Michal Strnad.

NATO, se svými strukturami, zkušenostmi, příležitostmi k partnerství a renomé, představuje pro toto předsevzetí optimální platformu. Stejně jako CSG pro alianci samotnou.

Coby sdružení špičkových podniků s mnohaletými zkušenostmi a dovednostmi je česko-slovenská skupina jedním z lídrů českého obranného a strojírenského průmyslu, z čehož může NATO jen profitovat. ■

GDELS nabízí moderní obrněnce a výrobu v Česku

Unikátně řešené obrněné transportéry ASCOD už našly uplatnění v armádách Rakouska, Španělska a Velké Británie.

Jedním ze čtyř uchazečů o vítězství v tendru na vyzbrojení české armády novými pásovými bojovými vozidly je společnost General Dynamics European Land Systems (GDELS), evropská pobočka americké firmy General Dynamics. Do dosud největšího výběrového řízení na 210 nových vozidel, která mají nahradit zastaralá BVP-2, nabízí obrněnce ASCOD. Tato vozidla už jsou ve výzbroji dalších členů NATO, konkrétně Rakouska, Španělska a Velké Británie.

Bezpečnost a variabilita

Právě fakt, že bojová vozidla ASCOD už slouží ve spojeneckých armádách a jsou neustále modernizována, považují manažeři GDELS za jednu z klíčových výhod. V Británii si tamní generalita cení hlavně velmi vysokou úroveň ochrany posádky. Například podlaha prostoru pro osádku vozidla je v provedení tzv. double deck, což znamená, že je oddělená ode dna korby. Takové řešení chrání posádku před následky výbuchů lépe než běžně používané sendvičové konstrukce. Díky tomuto řešení může posádka cestovat v přirozené pozici a odpadá nutnost mít nohy v jedné poloze na speciální liště, jako je tomu u jiných bojových vozidel pěchoty.

Nejnovější generace ASCOD 2 disponuje především modulárním systémem pancéřování, které může dosahovat nejvyšší úroveň odolnosti v kategorii bojových vozidel pěchoty. Modularita pancéřování dává možnost snadno vyměnit poškozené části vozidla za nové, aniž by bylo nutné zasahovat do vlastní konstrukce vozidla. Kromě toho je možné, díky modulární koncepci, vybavit v budoucnu tato vozidla novými typy pancéřové ochrany, ať už pasivního nebo aktivního charakteru. Stejně tak je na vysoké úrovni odolnost podvozku proti minám, na vozidla lze instalovat i přídatné prvky protiminové ochrany.

Práce pro české firmy

Dalším plusem, na který vedení GDELS v tendru sází, je nabídka přesunu podstatné části výroby vozidel ASCOD 2 do České republiky. Podobný model funguje ve spolupráci s Británií. První série vozidel Ajax vyvinutých na základě ASCOD 2 pro britskou armádu se vyrábějí ve španělské firmě spadající pod GDELS, další stovky objednaných vozidel už budou vznikat v továrně ve Walesu. V současnosti jezdí pracovníci z Británie do Španělska na stáže a opačně, například

nápisy v obou továrnách jsou španělsky a anglicky.

„V České republice je skvělá infrastruktura, schopné firmy a profesionálové, kteří mají schopnosti zapojit se do výroby obrněných vozidel, která chceme české armádě nabídnout,“

zdůraznil přímo na místě Antonio Bueno, viceprezident GDELS a generální ředitel podniku Santa Bárbara Sistemas. Jde o tradiční španělskou zbrojovku v Seville, kde se v současnosti kompletují zmiňovaná první vozidla Ajax, stejně jako další obrněnci pro španělskou armádu.

Manažeři. Zleva Antonio Bueno, viceprezident GDELS a generální ředitel Santa Bárbara Sistemas, Anna Monteguová, specialista na program ASCOD pro ČR, Jens Bauer, odpovědný za mezinárodní obchod, šéfka komunikace Graciela Ramallová a provozní ředitel José Andrés López. Foto ČTK/Kryštof Kříž

V terénu. Rozpracované pásové obrněné vozidlo Apollo (platforma ASCOD 2) na polygonu v továrně General Dynamics European Land Systems ve španělské Seville. Foto ČTK/Kryštof Kříž

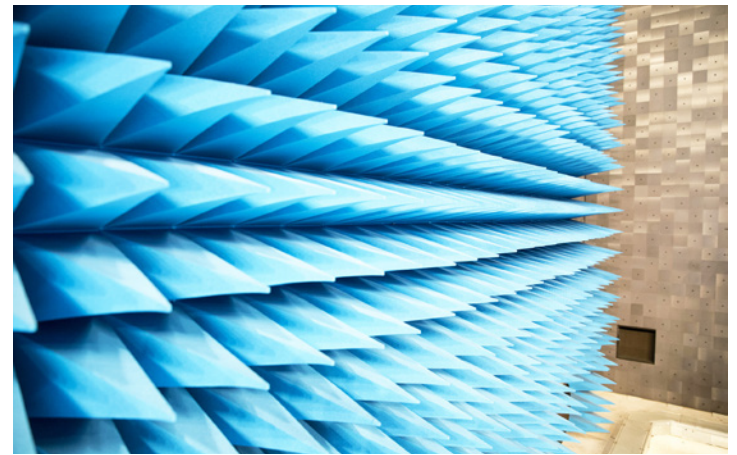
Na nádvoří. Pásové obrněné vozidlo Pizarro z typové řady ASCOD v továrně GDELS v Santa Bárbara Sistemas. Foto ČTK/Kryštof Kříž

Pod střechou v hale. Výrobní linka obrněných vozidel britského programu Ajax, vycházejících z typové řady vozů ASCOD 2. Foto ČTK/Kryštof Kříž

V režii specialistů. Výroba pásových obrněných vozidel programu Ajax v továrně General Dynamics European Land Systems (GDELS) v Santa Bárbara Sistemas ve španělské Seville. Foto ČTK/Kryštof Kříž

Zkouška kvality. Gigantická komora EMC pro testování elektromagnetické koexistence vozidel a jejich elektronických přístrojů a vybavení. Foto ČTK/Kryštof Kříž

„Hledáme dlouhodobou spolupráci s českými firmami, a to nejen pro program ASCOD 2. Mají odborné znalosti a know how,“ dodal Antonio Bueno v Seville. Na mysli měl zejména svářečské práce, kabeláže nebo výrobu příslušenství, na které jsou české firmy zvyklé ze zásobování automobilových firem.

„Česká republika je na špičce Evropy v technologiích a je zárukou té nejlepší kvality,“ připomněl Jens Bauer, Senior Director International Business GDELS.

Tradice v Seville

Zkratka ASCOD vychází z prvotních písmen Austrian-Spanish Cooperative Development a vypovídá o začátcích bojového vozidla tohoto jména. To původně vzniklo v rámci spolupráce rakouské firmy Steyr a španělské Santa Bárbara Sistemas. Obě se později staly součástí General Dynamics European Land Systems. Dnes jsou vozidla ASCOD 2 výrobky právě této nadnárodní evropské divize americké korporace General Dynamics.

Stručný profil GDELS

General Dynamics European Land Systems (GDELS) je divizí společnosti General Dynamics Corporation, která disponuje vývojovými, výrobními i obchodními kapacitami ve Španělsku, Rakousku, Německu, Švýcarsku, Velké Británii, Česku, Dánsku a Rumunsku. Zaměstnává okolo 1950 vysoce kvalifikovaných a motivovaných pracovníků. GDELS se zaměřuje na výrobu pozemní vojenské techniky a na nejrůznější systémy určené pro pozemní síly.

Jednotlivé divize se zabývají vývojem a výrobou obrněných pásových vozidel, pancéřovaných kolových vozidel několika váhových kategorií, ženiných mostních systémů, dělostřeleckých systémů a munice.

Armádám Rakouska, Španělska, Velké Británie a dalších zemí dodává kolová i pásová vozidla se špičkovými technickými parametry a nejmodernějším elektronickým vybavením, například pásová bojová vozidla pěchoty Ulan, Pizarro a Ajax na podvozkové platformě ASCOD 2. Ta se veřejnosti poprvé představila předloni na pařížském veletrhu Eurosatory, v Česku pak na akci Bahna nebo Dnech NATO 2018.

V současnosti nabízí GDELS verze ASCOD 35 a ASCOD 42, číslce v názvu odpovídají maximální hmotnosti. Lehčí z nich dosahuje rychlosti 70 km/h.

Podnik Santa Barbara Sistemas je hlavním dodavatelem obrněných vozidel pro španělskou armádu. Sídlo společnosti je v Madridu, další továrny ve Španělsku jsou v Seville, Granadě a v Trubii. V Seville se odvolávají na historickou návaznost na zbrojovku, která tam byla založena v roce 1540. Její bývalé historické prostory tvoří součást architektonicky výjimečného centra města. V současné době se v Santa Barbara Sistemas vyrábějí vozidla pro španělskou a britskou armádu, přičemž zaměstnává 450 lidí. Vozidla firma testuje na vlastním rozsáhlém polygonu, který přiléhá k továrně. Zajišťuje také údržbu armádou už používaných vozidel, dále servis a vlastní vývoj nových konstrukcí.

V Seville sídlí zároveň jedna z továren konsorcia Airbus, kde se vyrábějí především vojenská transportní letadla C-295 a A400M, takže region má dostatek odborných pracovníků.

Mateřská společnost General Dynamics sídlí ve Falls Church ve Virginii a vyrábí například obchodní letadla, vojenské námořní lodě, ponorky, námořní bojové systémy, tanky a obrněná pásová vozidla, vozidla pro speciální jednotky, ženiní systémy, informační systémy a technologie. V Evropě má kromě Španělska a Rakouska zastoupení nebo výrobní podniky v Německu, Švýcarsku, Velké Británii, Česku, Dánsku a Rumunsku. Obrat za rok 2017 činil 31 miliard dolarů. ■

Bereme zákazníky jako partnery a učíme se jim naslouchat

Potvrzením kvalit nových zbraní značky CZ je rozšíření naší prodejní sítě a stále rozsáhlejší referenční seznam spokojených zákazníků. Mnozí z nich volí logisticky a ekonomicky výhodnější cestu nákupu ucelené produktové řady, říká generální ředitel a předseda představenstva České zbrojovky a.s. Ladislav Britaňák.

Hospodářské výsledky České zbrojovky a.s. byly v posledních několika letech setrvale výborné. Navázala na ně vaše společnost i v loňském roce?

Výsledky naší firmy jsou opravdu výborné a určité je na místě slovo kontinuálně. Uplynulé období, které začalo v roce 2007, se neslo

ve znamení trvalého růstu. Ten nezastavil ani takový fenomén, jakým byla světová hospodářská krize.

Pokud jde o rok 2018, na dosavadní vývoj jsme navázali a máme za sebou další rekordní výsledky s meziročním zlepšením. Prodalí jsme na 380 tisíc kusů našich zbraní, přičemž

zhruba 90 procenty se na tom podílel export. Naše společnost obchoduje s více než 100 zeměmi, největší exportní teritoria tvoří Evropa, Thajsko, Kanada a především USA.

Rok 2018 přinesl jistou změnu v přístupu k americkému regionu, který je pro Českou

Ladislav Britaňák

Je absolventem VŠ dopravy a spojů v Žilině, obor provoz a ekonomika silniční a městské dopravy. V letech 1997 až 1999 vykonával funkci ředitele logistiky ve společnosti JOKO Kunovice. Od roku 1999 do roku 2004 pracoval pro Groupe Norbert Dentressangle (Francie).

V České zbrojovce a.s. je zaměstnán od 1. 7. 2004. Od dubna 2005 působil ve funkci ředitele nákupu. V listopadu 2005 byl zvolen předsedou představenstva. 1. ledna 2007 byl jmenován obchodním ředitelem. Po nástupu nového generálního ředitele se v září 2007 stal místo-předsedou představenstva. Obchod České zbrojovky vedl až do prosince 2017. V lednu 2018 byl jmenován výkonným ředitelem firmy, od září 2018 je generálním ředitelem a předsedou představenstva. Je ženatý a má dvě děti.

zbrojovku dlouhodobě stěžejní. V čem tato změna spočívala?

Naši firmu a její produkty zná americký trh především od roku 1997, kdy ve Spojených státech vznikla pobočka CZ-USA. O osm let později jsme koupili Dan Wesson Firearms, výrobce legendárních pistolí Colt 1911 a revolverů. Věděli jsme však, že pokud chceme na tomto trhu dál expandovat, musíme hledat nové cesty. Proto padlo rozhodnutí vyrábět naše zbraně přímo ve Spojených státech.

Produkci nyní zajišťuje společnost CZ-USA, která sídlí v Kansas City ve státě Kansas. Tato firma má na tomto poli velké zkušenosti. Pod jejím řízením se už mnoho let vyrábějí kvalitní brokové zbraně v Turecku, přímo v USA pak vznikají exkluzivní lovecké kulovnice pod značkou SAFARI CLASSICS. Dalším krokem byla vlastní montáž výhradně samonabíjecích verzí našich modelů CZ 805 BREN a CZ SCORPION EVO 3 S1, které na americkém trhu zaznamenaly velký úspěch. Na zavedení vlastní výroby pistolí CZ P-10 v loňském roce tak byla firma dobře připravená.

Česká zbrojovka je tradičně výrazně exportní firmou. Zkušenosti ukazují, že jen prodávat nestačí. Jak se v tomto směru proměnil přístup vaší firmy k zákazníkům?

Potvrzením kvalit nových zbraní značky CZ je rozšíření naší prodejní sítě a stále rozsáhlejší referenční seznam spokojených zákazníků. Mnozí z nich volí logisticky a ekonomicky výhodnější cestu nákupu ucelené produktové řady. Tu vedle zbraní samotných tvoří bohaté příslušenství, kompletní servis nebo přesně zacílený výcvik.

Myslím, že jsme začali víc chápat naše zákazníky jako partnery a že jsme jim začali hodně naslouchat. Snažíme se zkvalitňovat naši práci také v oblasti poprodejního servisu a zajistit zákazníkům maximální podporu. Chceme o problémech našich zákazníků vědět a jasně a přímo o nich komunikovat.

Hledáme také další možnosti, jak se prosadit na zahraničních trzích. Jednou z cest je spolupráce se silovými ministerstvy v obranném průmyslu. Například v druhé polovině roku 2016 jsme otevřeli v peruánském armádním závodě FAME v Limě samostatný prostor pro montáž a opravy našich pistolí.

V březnu 2018 jsme podepsali smlouvu s maďarským státním podnikem na licenční

výrobu pistolí řady CZ P-07/09, samopalů CZ SCORPION a útočných pušek CZ BREN 2.

Významnou položku v produkci České zbrojovky tvoří zbraně pro armádní a ozbrojené složky. Co přinesl v tomto segmentu loňský rok a co můžeme očekávat letos?

Obecně lze konstatovat, že díky intenzivní modernizaci výrobních a vývojových kapacit nabízí dnes Česká zbrojovka ve všech segmentech vynikající modely. Zásadním průlomem se v nedávné minulosti stal návrat naší firmy mezi dodavatele oficiálních ozbrojených složek. Pro ně vyrábíme zbraně, jež si stihly vydobýt globální renomé: samopaly CZ SCORPION EVO 3 A1, útočné pušky CZ BREN 2 či pistole CZ P-07/09 a CZ P-10.

Z novinek bych chtěl zmínit především pušku CZ BREN 2 BR. Jde o automatickou zbraň jednotlivce, která v sobě spojuje početné přednosti řady CZ BREN 2 s vysokým výkonem osvědčeného náboje 7,62×51 NATO. Výsledkem je lehká bojová puška nové generace, která se vyznačuje mimořádnou spolehlivostí, vysokou přesností, přívětivou

Zásadním průlomem se v nedávné minulosti stal návrat naší firmy mezi dodavatele oficiálních ozbrojených složek.

ergonomií a snadným ovládáním. Ve srovnání s útočnými puškami ráže 5,56×45 NATO či 7,62×39 dosahuje model CZ BREN 2 BR podstatně většího účinného dostřelu a většího efektu v cíli. To vše bez výrazného zvýšení hmotnosti zbraně.

S Českou zbrojovkou jsou spjaty legendární pistole CZ 75, vyráběné v různých variantách. Přijdete v roce 2019 s další inovací?

Slavné jméno CZ 75 nás zavazuje, abychom tuto tradici dál rozvíjeli. Inovace této řady momentálně přichází především ve sportovních pistolích. V roce 2019 tak uvádíme na trh model CZ SHADOW 2 ORANGE. Jeho základem je primárně sportovní pistole

CZ SHADOW 2, která momentálně ovládá stupně vítězů divize Production na nejprestižnějších světových závodech podle pravidel IPSC. Varianta ORANGE je dovedena k dokonalosti osvědčenými puškařskými a dalšími úpravami.

O legendární pětasedmdesátky je sice stále zájem, ale už dlouho nepředstavují naše jediné ani hlavní pistolové produkty. Těmi jsou vysoce moderní modely s polymerovými rámy. Aktuálně je největší poptávka po striker fired řadě CZ P-10. Po úspěšném kom-paktu přicházíme v roce 2019 hned se třemi dalšími provedeními, a to s modely velikosti full, semicompact a subcompact.

Nedílnou součástí vaší produkce jsou sportovní a lovecké zbraně. Jaké novinky chystáte?

Především bych se chtěl zmínit o rodině CZ 457, která představuje nový ideál moderní malorážky v dané cenové kategorii. Naším zákazníkům není třeba připomínat, že v segmentu dlouhých palných zbraní na náboje s okrajovým zápalem patří Česká zbrojovka tradičně k nejvýznamnějším světovým výrobcům. Řadíme se k těm, kdo udávají nové trendy.

V roce 2009 jsme proto uvedli na trh řadu CZ 455, která znamenala významnou modernizaci klasické rodiny CZ 452 s unikátní možností snadné výměny hlavní a tím pádem i změny ráže. Nyní přicházíme s úplně novým závěrovým systémem s mnoha zdokonaleními klíčových uživatelských vlastností v čele s bezpečností, přesností či odolností vůči korozi.

Řada CZ 457 nás opět posouvá na absolutní špičku. Jsme přesvědčeni, že v tuto chvíli tyto zbraně nemají na trhu rovnocennou konkurenci.

V roce 2019 si Česká republika připomíná 20 let od vstupu do NATO. Jak se na tento krok díváte dnes?

Vstup České republiky do Severoatlantické aliance v roce 1999 nepochybně byl významným krokem, kterým se náš stát jednoznačně přihlásil k euroatlantickým hodnotám. Samozřejmě to byla důležitá změna i pro český zbrojní průmysl, který ovšem tento nový kurz nepocítil hned. Důvodem byla dlouho odkládaná modernizace české armády, protože v našem byznysu jsou zásadní referenční objednávky ze strany domácích ozbrojených sil. Česká zbrojovka má naštěstí dlouhodobě bohaté strukturované portfolio, díky kterému v 90. letech ustála nezájem zdejší politické reprezentace udržet si silný domácí obranný průmysl. Když se po vstupu republiky do NATO začal tento náhled za vydatného přispění nových bezpečnostních hrozeb po 11. září 2001 postupně měnit, byli jsme připraveni opět plnit úlohu významného strategického partnera našich ozbrojených sil. Nyní máme v nabídce ucelenou řadu moderních pěchotních zbraní, které nejenže splňují standardy NATO, ale prokazatelně se řadí k tomu nejlepšímu na trhu. ■

Never taking our security for granted –

NATO has provided security and prestige to the CR

The Czech Republic is a highly visible and respected member of NATO, and it is important to continue to remind the public of the advantages and guarantees provided by the alliance, says Czech defence minister Lubomír Metnar.

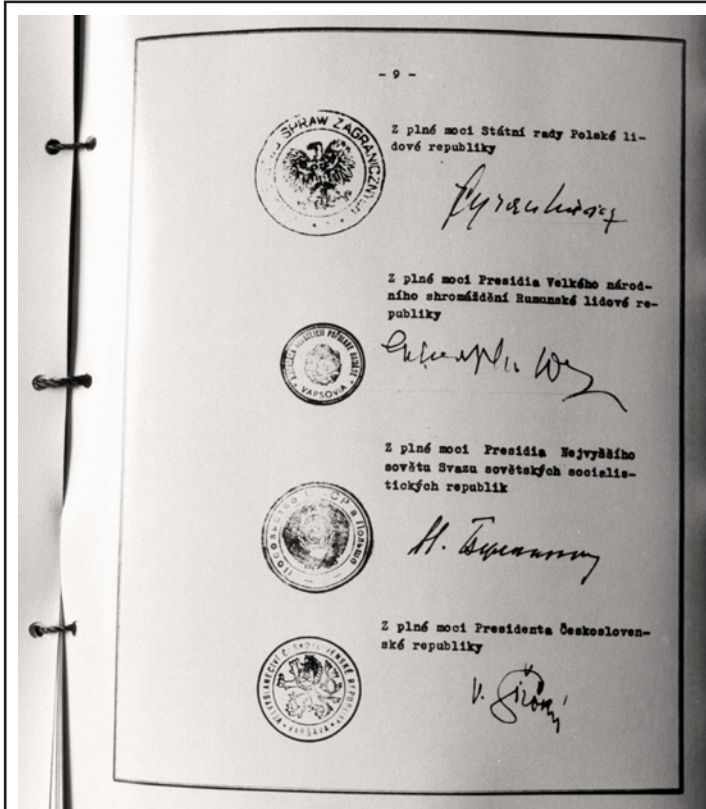

Signatories. April 4, 1949 – US Secretary of State Dean Acheson signs the North Atlantic Treaty on behalf of the US in Washington, D.C.

In 2002, the NATO Prague Summit cemented the end of the Iron Curtain era

The 2002 NATO Prague Summit was held in the Prague Congress Centre. The Czech government viewed it as a crucial milestone in the post-Cold War reintegration of the former Eastern Bloc into the Western sphere. "Our country understands that it has much to do in terms of promoting the beneficial development of a solidarity-based society of the kind that it has now joined," noted Czech President Václav Havel. The November summit would ultimately echo this sentiment, as the 19-member bloc invited seven additional countries to join its ranks.

Mutual assistance. Eastern Bloc heads of state and government sign the Warsaw Pact – aka the Treaty of Friendship, Cooperation and Mutual Assistance. The signature of then Czech Prime Minister Viliam Široký is at the bottom of the above document. The treaty was signed at the Presidential Palace in Warsaw on May 14, 1955.

The Czech Republic, Hungary and Poland join the NATO alliance. On March 12, 1999 the Czech Republic formally presented ratification documentation of the Washington Treaty in the US city of Independence, Missouri, thus formalising the country's accession into NATO. Poland and Hungary were also admitted. For all three countries, the move represented the culmination of years-long efforts to join the alliance.

– 20 years of the Czech Republic in NATO

Honouring the fallen

Eighteen Czech soldiers have given their lives fighting abroad for the principles that bind the NATO alliance. The greatest losses have been incurred as part of Czech contributions to the anti-terrorism effort in Afghanistan.

America and Europe trade barbs over defence spending

The Trump administration has made a point of criticising the disparity between the US and Europe in terms of defence spending as part of the collective security responsibilities. European members have rejected such criticisms, arguing that they are spending within their respective capabilities, and are engaged in targeted investments into modern technologies and the training of top-tier defence experts. The Czech Republic has echoed these sentiments.

Europe's defence debt to the US

Since the start of this century, Europe has been slowly exhausting the benefits of the so-called 1990s "peace dividend". Over this period, we failed to adequately invest in our defence capabilities. This has created a pressing need to close the gap with the United States as swiftly as possible, urges Martin Povejšil, Czech deputy foreign minister and former ambassador to NATO.

Czechoslovak Group cultivating Euro-Atlantic ties to secure further expansion

This umbrella holding group, which promotes defence and civilian firms harking back to the era of the former Czechoslovakia, has also cultivated partnerships with likeminded enterprises across the US and Western Europe. For CG, NATO serves as a platform via which further ties can be built and consolidated. Pictured: the Patriot 4x4 Tactical armoured vehicle atop a Tatra chassis.

In the hands of experts. Production of tracked Ajax armoured fighting vehicles at the General Dynamics European Land Systems facility in Seville, Spain. GD's European centre also offers modern armoured vehicles to the Czech Republic, including domestic production.

Listening to customers

An expansion of Česká zbrojovka's (CZ) network of sales outlets, and ever-growing numbers of satisfied customers, serve as testaments to the qualities of the firearms manufacturer's new product lines. Many customers are opting for more logistically and economically advantageous purchases via the firm's integrated product lines, says CZ chairman Ladislav Břitaňák.

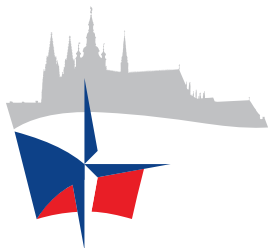

20 LET ČESKA V NATO

12. března 2019

Španělský sál Pražského hradu

VI. NÁRODNÍ KONFERENCE NAŠE BEZPEČNOST NENÍ SAMOZŘEJMOST

DĚKUJEME PARTNERŮM KONFERENCE

GENERÁLNÍ PARTNER

GENERAL DYNAMICS
European Land Systems

HLAVNÍ PARTNEŘI

Aero | VODOCHODY

LOM PRAHA

HLAVNÍ PODPORA

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Akci podporuje
Public Diplomacy Division NATO

PARTNER TECHNICKÉHO ZAJIŠTĚNÍ

YVENTECH

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

ČTK ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ

natoaktual.cz